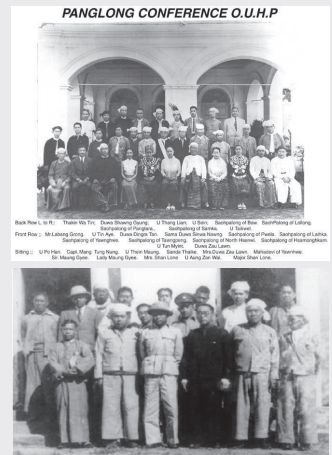

ပဏိ လုံ လက် စွဲ

ပင်လုံစာချုပ်၊ ပင်လုံကတိကဝတ်နှင့် ပင်လုံစိတ်ဓါတ်တို့ကို
အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

Panglong Agreement

Defining
Panglong Agreement, Panglong Promises
and Panglong Spirit

ပင်လုံ လက်စွဲ

ဝင်ထံစာချုပ်

ဝင်ထံထိတဝတ်နှင့် ဝင်ထံစိတ်ဓာတ်

အမှီအခိုအကူခံခြင်း

အမှာစာ

ဤ -ပင်လုံလက်စွဲ- အား ကိုးကားကိုင်စွဲရမည့် စာတမ်းတစ်ခုအဖြစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ပြုစုရေးသားရသည့်အခြေခံရည်ရွယ်ချက်များအပြင် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရန် ပြင်ဆင်လာခဲ့ကြသည့် အဆင့်ဆင့်သော အစည်းအဝေးများနှင့် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်လာခဲ့ကြသော နောက်ခံဖြစ်စဉ်အကျဉ်းအား အများသိရှိနိုင်ရန် လိုအပ်မည်ဟု ယူဆရသည့်အတွက် ဤအမှာစာကို ရေးသားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အမှန်စင်စစ် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်ဝင်ဘာလအတွင်း အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ၌ တစ်ခဲနက်အနိုင်ရရှိပြီးသည့်နောက် အစိုးရစတင်ဖွဲ့စည်းပြီးသည့်အခါ (NLD) အစိုးရလက်ထက် ပထမအကြိမ်၊ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံကျင်းပခြင်းမပြုမီ (၂၁)ရာစုပင်လုံ-ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးအစည်းအဝေးကျင်းပရန် ထုတ်ပြန်ကျေညာခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ (၂၁)ရာစုပင်လုံဟု သုံးနှုန်းထားသည့်အပေါ် ပင်လုံနှင့်စပ်ဆိုင်သော ကတိကဝတ်၊ ပင်လုံစိတ်ဓါတ်နှင့် ပင်လုံသဘောတူညီချက်များ၏ မူရင်းအကြောင်းခံ အဓိပ္ပါယ်၊ ဆိုလိုရင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မူလပင်လုံပိုင်ရှင်များဖြစ်ကြသော ရှမ်း၊ ချင်းနှင့် ကချင် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ ခေါင်းဆောင်များအကြား ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ (၂၁-ရာစုပင်လုံ) အား ကြိုဆိုထောက်ခံခြင်းနှင့် ကိုးကားကိုင်စွဲရမည့် ပင်လုံလက်စွဲမူစာတမ်းတစ်ခု ပြုစုရေးသားပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန် အမြင်သဘောရှိသည့်အပေါ် ပင်လုံဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၇-၈) ရက်နေ့များတွင် ခေါ်ယူကျင်းပခဲ့ကြပါသည်။ အဆိုပါ အစည်းအဝေးမှ ဆုံးဖြတ်ချက် (၁၃) ချက်ကို ချမှတ်ခဲ့ကြရာ ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် (၁၃) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ထားပါသည်။

- အစိုးရမှ ဖိတ်ခေါ်သည့် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁-ရာစု ပင်လုံ) အား ကြိုဆိုထောက်ခံကြောင်း၊ ပင်လုံစိတ်ဓာတ်၊ ပင်လုံကတိကဝတ် နှင့် ပင်လုံအနှစ်သာရနှင့်အညီ ကျင်းပသွားနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း၊ ပင်လုံစာချုပ် မူလပိုင်ရှင်များ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင် ခေါင်းဆောင်များ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၇-၈) ရက်များတွင် ပင်လုံဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးကျင်းပခဲ့ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်သွားရန် -

စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။

တဖန် အဆိုပါ ပင်လုံဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးမှ ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်လိုက်သည့် ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီမှ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၂၈) ရက်တွင် ပထမအကြိမ် လုပ်ငန်းညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးတစ်ရပ်ခေါ်ယူကျင်းပပြီး ပင်လုံလက်စွဲစာတမ်းကို အချောသပ် ရေးသားပြုစုရန် Pyidaungsu Institute (PI), Ethnic Nationalities Affairs Center (ENAC), Kachin Political Consultative Team (KPCT) တို့အား တာဝန်ပေးအပ်ပြီး ခွန်းမားရ်ကိုဘန်၊ ကိုညီမိုးနှင့် ဦးလျန်အုပ်တို့အား အထောက်အကူပြု ပညာရှင်များအဖြစ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုစာတမ်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၈) ရက်တွင် ကျင်းပခဲ့သည့် EAOs မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေး ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီ၏ ဒုတိယအကြိမ် လုပ်ငန်းညှိနှိုင်း အစည်းအဝေး၌ EAOs တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကို -ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁-ရာစုပင်လုံ) အတွက် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးနှင့် အနာဂတ်ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးအတွက် ဘုံရပ်တည်ချက်များ ချမှတ်ရေး-ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အဖွဲ့ဝင် (၁၀) ဦးပါ (EAOs Plenary Meeting) ကျင်းပရေးကော်မတီတစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းကာ ကချင်ပြည်၊ မိုင်ဂျာယန်တွင် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၂၆-၂၉) ရက်များတွင် ကျင်းပသွားရန် ထပ်မံဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် ပင်လုံလက်စွဲစာတမ်းမူကြမ်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ENAC ၏ အမှုဆောင် ဒါရိုက်တာဖြစ်သူ ဇိုသုန်းမူန်အား ရေးသားပြုစုရန်နှင့် review ပြုလုပ်ရန် ခွန်းမားရ်ကိုဘန်၊ ဆရာခွန်ဆိုင်၊ ဗိုလ်မှူးကြီးဆေအွမ်၊ ဆရာလရီးလနှင့် စိုင်းညီညီမိုးတို့အား တာဝန် ပေးအပ်သွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြန်ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မိုင်ဂျာယန်တွင်

ကျင်းပမည့် (EAOs Plenary Meeting) တွင် အများသဘောတူညီချက်ဖြင့် အတည်ပြုသွားရန် ဖြစ်သော်လည်း အဆိုပါ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တော် လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေးတွင် ထပ်မံဖြည့်စွက်မှုများ ပိုမိုပြည့်စုံစေရန် လိုအပ်နေသေးသည်ဟု အများမှ သဘောထားရှိသည့်အတွက် အတည်ပြုနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။

သို့ဖြစ်၍ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇပြီလ (၈-၉) ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသောတိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ထိပ်သီးခေါင်းဆောင်များအစည်း အဝေးက (၁၀) ဦးပါ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့အား ထပ်မံတာဝန်ပေးအပ်ပြီး အပြီးသတ်ပြုစု ရေးသားထုတ်ဝေသွားရန် လမ်းညွှန်ထားချက်နှင့်အညီ ဤ -ပင်လုံလက်စွဲ- စာတမ်းအား ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၄) ရက်နေ့တွင် EAOs ထိပ်သီးခေါင်းဆောင်များ ပါဝင်သည့် အစည်းအဝေးတွင် တညီတညွတ်တည်း အတည်ပြုခဲ့ပါ သည်။ RCSS ခေါင်းဆောင်၏ အကြံပြုချက်အရ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ဘာသာပြန်ဆိုသွားရန် လည်း အစီအစဉ်ရှိပါကြောင်း ရေးသားတင်ပြအပ်ပါသည်။

ရူးဦးရယ်

ပင်လုံလက်စွဲပြုစုရေးအဖွဲ့(ခေါင်းဆောင်)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့။

မာတိကာ

အမှာစာ

နိဒါန်း

အခန်း (၁)

ပထမနှင့် ဒုတိယပင်လုံညီလာခံ

ပထမနှင့် ဒုတိယပင်လုံညီလာခံ	၁
အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ်	၃
ကချင်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးလုပ်ခြင်း	၅

အခန်း (၂)

ပင်လုံစာချုပ်

(က) ပင်လုံစာချုပ် မြန်မာဘာသာပြန်	၉
(ခ) ပင်လုံစာချုပ် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ	၁၄

အခန်း (၃)

ပင်လုံစာချုပ်၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်

ပင်လုံစာချုပ်၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်	၁၇
--------------------------------------	-------	----

(ကိုးကားရမည့် အထောက်အထားများ)

(၁) “ရှမ်း နှင့် ကချင်” ကော်မတီ အစည်းအဝေးဆုံးဖြတ်ချက်	၂၀
(၂) “ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်း” ပူးတွဲကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်	၂၃
(၃) “ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်း” သဘောတူညီချက်အပေါ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တုံ့ပြန်ဆွေးနွေးချက်	၂၅

အခန်း (၄)

ပင်လုံကတိကဝတ်များ

ပင်လုံကတိကဝတ်များ	၂၉
-------------------	-------	----

(က) နယ်ခြားဒေသစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မတီထံသို့တင်ပြချက်	၃၀
(ခ) နယ်ခြားဒေသ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မတီ၏ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲရေးဆိုင်ရာ အခြေခံမူများအပေါ်တင်ပြချက်	၃၃
(ဂ) တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ပထမညီလာခံ၌ အတည်ပြုခဲ့သော ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေရေးဆွဲရာတွင် ထားရှိရမည့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လမ်းညွှန်ချက် (၇) ချက်	၃၆
(ဃ) ပင်လုံကတိကဝတ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကြိုးပမ်းမှု	၃၈
(င) ၁၉၄၇ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အားနည်းချက်များ	၃၉
(စ) ပင်လုံကတိကဝတ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကြိုးပမ်းခြင်း		
(ဆ) တောင်ကြီးမြို့တွင် ကျင်းပသော ပြည်နယ် ပေါင်းစုံညီလာခံကြီး	၄၁
(ဇ) ရှမ်းပြည်မှ တင်သွင်းသော ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေး (သို့မဟုတ်) ဖက်ဒရယ်မှု ဆုံးဖြတ်ချက်	၄၄

အခန်း (၅)

ပင်လုံစိတ်ဓာတ် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်

ပင်လုံစိတ်ဓာတ် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်	၄၇
(၁) ကချင်အမျိုးသားညီလာခံသဘောထားအပေါ် ဗိုလ်ချုပ် ပြောကြားသည့် ကတိမိန့်ခွန်း	၄၈
(၂) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လွှဲပြောင်းခြင်း၊ ဓမ္မာရုံတွင် ပြောကြားသည့် ကတိမိန့်ခွန်း	၅၀
(၃) ပင်လုံညီလာခံတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြွက်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း	၅၁
(၄) တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ညီလာခံတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြွက်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း	၅၁
(၅) တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်တွင် ညောင်ရွှေစော်ဘွားကြီး စင်ရွှေသိုက် မြွက်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း	၅၃
နိဂုံး	၅၅

ခွဲခြား

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၂) ရက်နေ့တွင် ချုပ်ဆိုခဲ့သော “ပင်လုံစာချုပ်” အရ ယခင် ဗြိတိသျှကိုလိုနီ (၄) ခုကို ပေါင်းစု၍ ဖွဲ့စည်းထူထောင်ထားသော တိုင်းပြည်ဖြစ်သည်။

President Sao Shwe Thaik of Yawngnaw with British Governor Sir Hubert Rance at the flag raising ceremony on Independence Day, 4 January 1948

ထို ကိုလိုနီနယ် (၄) ခုတို့ကို နယ်ချဲ့ ဗြိတိသျှတို့က သီးခြားအချိန်တွင် သီးခြားစီ ဖြင့် တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ပြီး ကိုလိုနီတလျှောက်လုံး သီးခြားဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေများဖြင့် သီးခြားစီ အုပ်ချုပ်ခဲ့သော ကိုလိုနီများပင်ဖြစ်ကြသည်။

ယင်းတို့မှာ-

- ၁၈၉၅ ခုနှစ်တွင် ရေးဆွဲပြဌာန်းခဲ့သော “Kachin Hills Tribes Regulation” အရ အုပ်ချုပ်ခဲ့သော **“ကချင်တောင်တန်းဒေသ”**
- ၁၈၉၆ ခုနှစ်တွင် ရေးဆွဲပြဌာန်းခဲ့သော “Chin Hills Regulation” အရ

အုပ်ချုပ်ခဲ့သော “ချင်း တောင်တန်းဒေသ”

- ၁၈၈၈ ခုနှစ်တွင် ရေးဆွဲပြဌာန်းခဲ့သော “Shan States Act” ကို ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် “Federated Shan States Act” အဖြစ် ပြင်ဆင်ပြဌာန်း၍ အုပ်ချုပ်ခဲ့သော “ပြည်ထောင်စုရှမ်းပြည်” နှင့်
- ၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် ရေးဆွဲပြဌာန်း၍ ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် အသက်ဝင်ကျင့်သုံးခဲ့သော “1935 Burma Act” အရ အုပ်ချုပ်ခဲ့သည့် ကိုလိုနီခေတ်မတိုင်ခင် မြန်မာမင်းများ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည့် နယ်မြေတို့ပင် ဖြစ်ကြသည်။

1935 Burma Act အရ အုပ်ချုပ်ခဲ့သော နယ်မြေများထဲတွင် ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီခေတ်မတိုင်မီ မြန်မာမင်းများက တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်အုပ်ချုပ်ခဲ့သော မွန်ပြည်နှင့် ရခိုင်ပြည်တို့ အပါအဝင် ကရင်လူမျိုးများ အများစုနေထိုင်ရာ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများ ပါဝင်ခဲ့သည်။

ကိုလိုနီခေတ်တလျှောက်လုံး လွတ်လပ်၍ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် တိုင်းပြည်အဖြစ် ရပ်တည်ခဲ့သော ကရင်နီပြည် (ယခု ကယား ပြည်နယ်) ကိုမူ ပင်လုံညီလာခံသို့ ဖိတ်ကြားခြင်းမပြုခဲ့ချေ။ လေ့လာသူအချို့သာ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ အကြောင်းမှာ ပင်လုံညီလာခံသည် ဗြိတိသျှကိုလိုနီစနစ်အောက်တွင် လွတ်လပ်ရေး ဆုံးရှုံးခဲ့ကြသော လူမျိုးများ၏ အနာဂတ်အရေးကိုတိုင်ပင်သော ညီလာခံဖြစ်၍ လွတ်လပ်သော ကရင်နီလူမျိုးများအရေးကိုတိုင်ပင်စရာအကြောင်းမရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့တို့သည် ထိုကိုလိုနီနယ်များကို လွတ်လပ်သောလူမျိုးများအဖြစ် ရှိနေသော ဘဝမှ သီးခြားအချိန်အတွင်း သီးခြားစီတိုက်ခိုက်ပြီး သိမ်းပိုက်ခဲ့သောကြောင့် ကိုလိုနီခေတ် ကုန်ဆုံးသော အချိန်တွင်လည်း ထိုကိုလိုနီနယ် (၄) ခုတို့သည် သီးခြားစီဖြင့် လွတ်လပ်ရေးရယူ၍ သီးခြားအမျိုးသားနိုင်ငံတော်များကို သီးခြားစီ ထူထောင်ပိုင်ခွင့် ရှိခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ထိုကိုလိုနီ နယ် (၄) ခုမှ

အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးများသည် ၁၉၄၆ ခုနှစ် မတ်လတွင် တကြိမ်၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ လတွင် တကြိမ်၊ “ပင်လုံညီလာခံ” ကြီးကို နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ကျင်းပ၍ လွတ်လပ်ရေးကို အတူတကွ ရယူရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၂) ရက်နေ့တွင် ချုပ်ဆိုခဲ့သော “ပင်လုံ စာချုပ်” သည် ကိုလိုနီခေတ်မတိုင်ခင် သီးခြားလွတ်လပ်၍ ကိုလိုနီခေတ်တလျှောက် လုံး သီးခြား ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေများဖြင့် အုပ်ချုပ်ခဲ့သော ဗြိတိသျှကိုလိုနီ (၄) ခု ရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများက သီးခြားစီဖြင့် လွတ်လပ်ရေးရယူ၍ မိမိတို့၏ အမျိုးသားနိုင်ငံတော်များကို သီးခြားစီ ထူထောင်ခြင်းမပြုဘဲ လွတ်လပ်ရေးကို အတူတကွ ရယူကာ ဒီမိုကရေစီရေး၊ အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် အခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝရှိသော ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် တခုကို အတူတကွ ထူထောင်ကြရန် ပဋိညာဉ် ပြုခဲ့ကြသော စာချုပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း (၁)

ပထမ နှင့် ဒုတိယ ပင်လုံညီလာခံ

ပထမပင်လုံအစည်းအဝေး
(၁၉၃၆ ခုနှစ်)

ရှေ့တန်း (ဝဲမှယာ) ×××× သခင်နှု၊ တောင်ပိုင်ဇော်ဘွား၊ စပ်ခွန်ပန်းစိန်၊ ဒူးဝါးဇော်လွန်း၊ ဦးစော၊ ညောင်ရွှေဇော်ဘွား၊ မိတ္ထီလာဦးဘရင်၊ ××××
သားမိုင်းခမ်းဇော်ဘွား၊ စပ်ထွန်းအေး၊ ပင်မိုဇော်ဘွား၊
နောက်တန်း (ဝဲမှ ယာ) ××× မန်းဘခိုင်၊ မြောက်သိန္နီဇော်ဘွား၊ ဦးဘလွမ်း၊ ××× ဦးစေခင်၊ မိုင်ပွန်ဇော်ဘွား၊ စပ်စံထွန်း၊ ××××××××××

Front row Thakin Nu, Prince of Tawngpeng Sao Hkun Pan Sing, Duwa Zau Lawn, U Saw, Yawnghwe Prince Sao Shwe Thaike, Meikhtila U Ba Yin.....
Back row Mahn Ba Khaing, North Hsenwi Prince Sao Hom Hpa, U Ba Gyan, x,x, U Pe Kin, Mongpawm Prince Sao Sam Htun,.....

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးကာလတွင် အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတို့၏ လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများသည် အရှိန်အဟုန် ပြင်းထန်လာခဲ့ပါသည်။ ဤသို့အရှိန်အဟုန် ပြင်းထန်လာမှု၏ အကြောင်းရင်းတစ်ရပ်သည် သမတရူးဇေဗုလ်နှင့် ဝန်ကြီးချုပ်ချာချီ တို့က မဏာမိတ်တို့ဘက်မှ ပါဝင်တိုက်ခိုက်သော အသိမ်းပိုက်ခံတိုင်းပြည်များကို လွတ်လပ်ရေးပေးမည် ဟူသည့် "အတ္တလန်တိတ် ကြေညာစာတမ်း" ကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရမည်။ ထို အမျိုးသားလွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှု

များသည် ချင်း၊ ကချင်၊ ရှမ်းနှင့် အခြားတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအပေါ် အနည်းနှင့် အများ ရိုက်ခတ်မှု ရှိလာခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများက လည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီး ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲလာသည့် နိုင်ငံရေးအခြေအနေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိုင်ပင် နှီးနှောမှုများ အချင်းချင်း ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ရှမ်းပြည်အနာဂတ်အရေးကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရန် ရှမ်းပြည်ရှိ စော်ဘွားများ အစုံအညီ တက်ရောက်သည့် အခွင့် အရေးတရပ် မမျှော်လင့်ဘဲ ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။ ယင်းမှာ မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီး စဝ်စံထွန်း၏ မဟာဒေဝီ အသုဘအခမ်းအနားသို့ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ တက်ရောက်လာခဲ့ကြသော စော်ဘွားကြီးများက ရှမ်းပြည်၏အနာဂတ်အရေးကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခွင့် ရရှိခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ (၃၁) ရက်နေ့တွင် ရှမ်းပြည်စော်ဘွားများကောင်စီ (Shan States Saophas Council) အစည်းအဝေးကို မိုင်းကိုင်းဟော်တွင် ကျင်းပဆွေး နွေးခဲ့ကြရာမှ မတ်လတွင် ကျရောက်မည့် လဲချားနယ်၊ ပင်လုံမြို့ဘုရားပွဲတွင် ရှမ်း ပြည်လက်မှုပြပွဲ တရပ်ကျင်းပရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ “ရှမ်းပြည်လက်မှုပြပွဲ” ဟု အမည်တပ်ခေါ်ထားသော်လည်း ယင်း ပြပွဲသို့ တက်ရောက်ရန် ရှမ်းပြည်လူထု ခေါင်းဆောင်များ၊ ကချင်တောင်တန်း ခေါင်းဆောင်များ၊ ချင်းတောင်တန်း ခေါင်း ဆောင်များ၊ ကရင်နီခေါင်းဆောင်များနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အပါအဝင် ဗမာ ပြည်မ ခေါင်းဆောင်များကို ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ရခိုင် ခရီးစဉ်ရှိနေသဖြင့် မတက်ရောက်နိုင်ခဲ့ပါ။

ယင်း ပင်လုံပွဲကို “ပထမပင်လုံညီလာခံ” ဟု ခေါ်တွင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ် မတ်လ (၂၀) ရက်မှ (၂၈) ရက်အထိကျင်းပပြီး နိုင်ငံရေးဟောပြောပွဲများကို ကျင်းပ ခဲ့သည်။ ဗမာပြည် ခေါင်းဆောင်ကြီးများဘက်မှ ဦးနုနှင့် ဦးစောတို့ ပါဝင် ဟောပြော ခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် ရှမ်းနှင့် ကချင်ခေါင်းဆောင်များသည် ဗမာပြည် နှင့် တပြိုင်တည်း လွတ်လပ်ရေး ယူသင့်မယူသင့်ကိစ္စကို သီးသန့်တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေး ခဲ့ကြသည်။ ကရင်နီပြည်ကိုယ်စားလှယ်များက မိမိတို့အနေဖြင့် ကရင်နီပြည်သည် သီးခြား လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီးဖြစ်၍ လေ့လာသူအဖြစ်သာ တက်ရောက်မည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ပထမပင်လုံညီလာခံသည် အိမ်ရှင် ရှမ်းပြည်စော်ဘွားကြီးများ ကိုယ်တိုင် စီစဉ် ဖိတ်ကြား ပြုလုပ်သည့်အတွက် ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်း၊ ဗမာ ခေါင်းဆောင်များ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှု အပြန်အလှန် နားလည်မှု ရရှိစေခဲ့သည်။

အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ်

ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ဗမာပြည်အနာဂတ်ရေးအတွက်ဆွေးနွေးရန် ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သော ဗမာကိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့ကို လန်ဒန်သို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သော ဗမာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့က ဗမာပြည်နှင့်အတူ တောင်တန်းဒေသနယ်မြေများကိုပါ တပြိုင်တည်း လွတ်လပ်ရေးပေးရန် အဆိုတင်သွင်းခဲ့ကြသည်။ ထိုအဆိုနှင့် ပတ်သက်၍ ရှမ်းပြည်စော်ဘွားများကောင်စီက “ဗမာပြည်အစိုးရကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့သည် ရှမ်းပြည်နှင့် တောင်တန်းဒေသများကို ကိုယ်စားပြုနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း” ဗြိတိသျှ အစိုးရ ထံသို့ ကြေးနန်း စာပေးပို့၍ ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။

ထို ကြေးနန်းစာကြောင့် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ (၂၇) ရက်နေ့တွင် ချုပ်ဆိုသော “အောင်ဆန်း - အက်တလီစာချုပ်” တွင် တောင်တန်းဒေသ နယ်မြေ များနှင့် ပတ်သက်သည့် အပိုဒ် (၈) ကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ်အပိုဒ် (၈) သည်

“ချင်း၊ ကချင်နှင့် ရှမ်းလူမျိုးများက ဗမာပြည် ကြားဖြတ်အစိုးရနှင့် ပူးပေါင်း၍ လွတ်လပ်ရေးကို အတူအကွ ရယူသင့်မသင့်ဟူသော ကိစ္စ” နှင့်

“အကယ်၍ လွတ်လပ်ရေးကို အတူတကွရယူမည်ဆိုပါက မည်သို့ မည်ပုံ ပူးပေါင်း၍ ရယူမည်ဆိုသော ပူးပေါင်းရေးနည်းလမ်း (Method of Association) ကို တောင်တန်းဒေသရှိ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ ဆန္ဒအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရမည်” ဟူသောအချက် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ချင်း၊ ကချင်နှင့် ရှမ်းလူမျိုးများ၏ ဆန္ဒသဘောထားကို ရယူရန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ပင်လုံညီလာခံကို တက်ရောက်ပြီး သမိုင်းဝင် ပင်လုံစာချုပ်ကို ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၂) ရက်နေ့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုး နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

The "Second" Panglong Conference (1947)

ကွတ်ခိုင်တွင် ကချင်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေး ပြုလုပ်ခြင်း

ကချင်ကိုယ်စားလှယ်များက ပင်လုံညီလာခံသို့ တက်ရောက်လာကြစဉ် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁) ရက်နေ့၊ ကွတ်ခိုင်မြို့နယ် နမ့်ဖတ်ကာရွာတွင် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီးအောက်ပါလိုလားချက်များကိုတညီတညွတ်တည်း ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။

- (၁) ကချင်အမျိုးသားများဟာ ဗမာအမျိုးသားတွေနဲ့ တပြိုင်တည်းလွတ်လပ်ရေး ရရန်။
- (၂) ကချင်အမျိုးသားများရဲ့ ဆန္ဒနဲ့အညီ ကချင်သီးခြားလွတ်လပ်တဲ့နိုင်ငံ ထူထောင်ရန်အတွက် ကချင်အမျိုးသားပြည်နယ် ဖွဲ့စည်းရန်။
- (၃) လွတ်လပ်တဲ့ သီးခြားကချင်နိုင်ငံထဲမှာ ဗန်းမော်နဲ့ မြစ်ကြီးနားခရိုင်များ၊ ကချင်တောင်တန်းဒေသများနဲ့ ကသာမြို့ရဲ့ မြောက်ဘက် မြေပြန့်ဒေသများ ပါဝင်စေရန်။
- (၄) ဗမာအမျိုးသားများနဲ့ ကချင်အမျိုးသားများ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် လက်ခံနိုင်တဲ့ နယ်နိမိတ် ချက်ချင်းသတ်မှတ်ရန်။
- (၅) နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ပြီးခြင်း ဗမာပြည်ဘုရင်ခံလက်တွင်ရှိတဲ့ အခွင့်အာဏာများ ကချင်အမျိုးသားများ လက်သို့ပေးအပ်ရန်နဲ့ ဗမာပြည်ကြားဖြတ်အစိုးရ အဖွဲ့မှာ ကချင်အမျိုးသား ဝန်ကြီးတဦး ခန့်အပ်ရန်။
 - (က) ယင်းကချင်ဝန်ကြီးသည် သီးခြားကချင်ပြည်နယ်တွင် ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီး တာဝန်ထမ်း ရွက်ရန်။
 - (ခ) ကချင်ဝန်ကြီးမှာ နိုင်ငံရေးနဲ့ ဘဏ္ဍာရေးကိစ္စများတွင် ပါဝင်နိုင်ရန်။
 - (ဂ) ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးကို အကြံပေးရန်အတွက် ကချင်အမျိုးသားတဦး ခန့် ထားပေးရန်။
- (၆) သီးခြားကချင်ပြည်နယ်သည် ရှမ်းသီးခြားပြည်နယ်နဲ့အတူ ဗမာတနိုင်ငံလုံး ဆောလျင်စွာ လွတ်လပ်ရေး ရရှိရန်အတွက် တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်မှာ ချက်ချင်းပါဝင်ကြရန်။

(၇) အထက်မှာဖော်ပြတဲ့အတိုင်း ဗမာအမျိုးသားအားလုံး လွတ်လပ်ရေးရသည့် အခါ သီးခြား လွတ်လပ်သည့် ကချင်နိုင်ငံအပါအဝင် လွတ်လပ်သည့် ဗမာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ ဖွဲ့စည်းရန်။

ခွဲငါးချက်။

(က) သီးခြားကချင်နိုင်ငံက ပြည်ထောင်စုအတွင်းပါဝင်မည်၊ မပါဝင်ဘူးဆို သည့်ကိစ္စကို သီးခြား ကချင်နိုင်ငံရဲ့ ပြည်သူလူထုကသာ ဆုံးဖြတ်ရ မည်။

(ခ) ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းသည့်နောက်တွင် ကချင်အမျိုးသားများသည် လွတ်လပ်စွာ ခွဲထွက်ခွင့် ရှိရမည်။

(ဂ) ဗမာနိုင်ငံဗဟိုအစိုးရက ကချင်ပြည်နယ်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် ဘဏ္ဍာရေး အထောက်အပံ့ပေးရမည်။

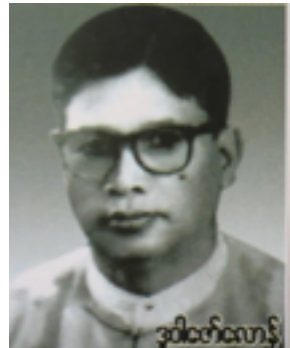
(ဇ) အထက်ပါ တညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ချက်များကို နယ်ခြားဒေသလူမျိုး များအားလုံး၏ သဘောတူညီမှုကို ရယူရန်။

Sama Duwa Sinwa Nawng

Duwa Zau Rip

Duwa Zau Lawn

အခန်း (၂)

ပင်လုံတချုပ်

(က) ပင်လုံတချုပ် (ပြန်ဟဘာသာပြန်)

မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီမှ အဖွဲ့ဝင်အချို့၊ စပ်ဖများ အားလုံးနှင့် [ပြည်ထောင်စု] ရှမ်းပြည်၊ ကချင်တောင်တန်းဒေသများနှင့် ချင်း တောင်တန်းဒေသများမှ ကိုယ်စားလှယ်များတို့ တက်ရောက်ကြသော ပင်လုံမြို့ တွင် ကျင်းပသည့် ညီလာခံကြီး တရပ်တွင် -

ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များသည် ကြားဖြတ်မြန်မာအစိုးရနှင့် ချက်ခြင်း ပူးပေါင်းခြင်းအားဖြင့် ရှမ်း၊ ကချင်နှင့် ချင်း တို့သည် လွတ်လပ်ရေးကို ပိုမို၍ လျင်မြန်စွာ ရရှိလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်နှင့်အညီ -

ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များက ကန့်ကွက်သူမရှိဘဲ အောက်ပါအတိုင်း သဘော တူညီ ကြလေသည်။

- ၁။ တောင်တန်းသားများစည်းလုံးညီညွတ်ရေးအဖွဲ့ (တ-စ-ည-ဖ) ကိုယ်စား လှယ်များ၏အကြံပြုထောက်ခံချက်အရ တောင်တန်းသားများ၏ ကိုယ်စား လှယ်တဦးကို ဘုရင်ခံက ရွေးချယ်၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို တောင်တန်းဒေသများ ဆိုင်ရာ အတိုင်ပင်ခံအဖြစ် ခန့်ထားပြီး အုပ်ချုပ်ခွင့် အာဏာများကို အလားတူ အပ်နှင်းရမည်။
- ၂။ ထိုအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ဘုရင်ခံ၏အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် ဌာနလက်ကိုင် မရှိ ကောင်စီဝင်တဦးအဖြစ် ခန့်ထား၍ ကာကွယ်ရေးနှင့် ပြည်ပကိစ္စရပ်များ တွင် အခြေခံဥပဒေထုံးနည်းအရ အမှုဆောင်ကောင်စီ၏ အာဏာလက် အောက်သို့ ရောက်ရှိသည့်နည်းတူ တောင်တန်းဒေသများကိုလည်း အမှု ဆောင်ကောင်စီ၏ အာဏာလက်အောက်သို့ ရောက်ရှိစေရမည်။ ဤ နည်းလမ်းများအတိုင်း တောင်တန်းဒေသဆိုင်ရာ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် အား အုပ်ချုပ်ခွင့်အာဏာကို အလားတူ ပေးအပ်ရမည်။

- ၃။ အဆိုပါအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ကို၎င်းနှင့်လူမျိုးချင်းမတူသောဒုတိယအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးက ကူညီစေရမည်။ ရှေးဦးစွာ ဒုတိယအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးတို့သည် ၎င်းတို့အသီးသီး သက်ဆိုင်သည့်နယ်များ၏ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်၍အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်မှာအခြားတောင်တန်းဒေသအားလုံးတို့၏ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် ထုံးနည်းဥပဒေအရ ပူးတွဲတာဝန်ယူရသည့်မူအတိုင်း ရွက်ဆောင်စေရမည်။
- ၄။ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် အဖွဲ့ဝင်လူကြီးအနေဖြင့် တောင်တန်းဒေသများ၏ တဦးတည်းကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်ရမည် ဖြစ်သော်လည်း ဒုတိယအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်များသည် တောင်တန်းဒေသများနှင့်သက်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးကြသည့်အခါအမှုဆောင်ကောင်စီအစည်း အဝေးများတွင် တက်ရောက်နိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။
- ၅။ အထက်တွင် သဘောတူညီသည့်အတိုင်း ဘုရင်ခံ၏အမှုဆောင်ကောင်စီကို တိုးချဲ့မည်ဖြစ်သော်လည်း၊ တောင်တန်းဒေသများ၏ နယ်တွင်းအုပ်ချုပ်ရေးတွင် ယခုခံစားနေရသော ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးကို မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို တစုံတရာ လက်လွှတ်စေရန် အဆိုပါကောင်စီက လုံးဝပြုလုပ်ခြင်းမရှိစေ။ တောင်တန်းဒေသများအတွက် နယ်တွင်းအုပ်ချုပ်ရေးတွင် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် အခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝရှိရမည်ဟု မူအားဖြင့် သဘောတူညီကြသည်။
- ၆။ ပူးပေါင်းထားပြီးသည့် မြန်မာပြည်အတွင်း သီးသန့်ကချင်ပြည်နယ်တခု နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် တည်ထောင်ခြင်း မေးခွန်းသည်တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော်က ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သော်လည်း ဤကဲ့သို့သီးခြား ပြည်နယ်တခု ထားရှိသင့်ကြောင်းကို သဘောတူညီကြသည်။ ဤရည်ရွယ်ချက် အထောက်အကူအညီအရ အလို့ငှာ ပထမခြေလှမ်းအနေဖြင့် ၁၉၃၅ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရအက်ဥပဒေအရ၊ နောက်ဆက်တွဲစာရင်းပါအပိုင်း-၂-ဒေသများကဲ့သို့ မြစ်ကြီးနားနှင့်ဗန်းမော်ခရိုင်တို့၏အုပ်ချုပ်ရေးတွင် တောင်တန်းဒေသဆိုင်ရာ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဒုတိယအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရမည်။

- ၇။ နယ်စပ်ဒေသများ၏ နိုင်ငံသားတို့သည် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံများတွင် အခြေခံများအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထားသော အခွင့်အရေးများနှင့်ရပိုင်ခွင့်များကို ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။
- ၈။ ဤစာချုပ်တွင် သဘောတူညီကြသည့်အစီအစဉ်မှာ ပြည်ထောင်စုရမ်းပြည်နယ်စုတွင် ယခုအပ်နှင်းပြီးသော ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ကို ထိခိုက်ခြင်းမရှိစေရန်။
- ၉။ ဤစာချုပ်တွင် သဘောတူညီကြသည့်အစီအစဉ်တို့မှာ မြန်မာပြည် အခွန်တော်ငွေများမှ ကချင်တောင်တန်းဒေသများနှင့် ချင်းတောင်တန်းဒေသများက ရသင့်ရထိုက်သော ဘဏ္ဍာရေး အကူအညီကို ထိခိုက်ခြင်း မရှိစေရ။ မြန်မာပြည်နှင့် ပြည်ထောင်စုရမ်းပြည်တို့၏ ဘဏ္ဍာရေး အစီအစဉ်များကဲ့သို့ ကချင်တောင်တန်းဒေသနှင့် ချင်းတောင်တန်းဒေသများတို့ အတွက် အလားတူ အစီအစဉ်များကို ထားရှိကျင့်သုံးရန် ဖြစ်နိုင်မည် မဖြစ်နိုင်မည်ကို ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီက၊ တောင်တန်းဒေသများ၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဒုတိယ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်အတူ စစ်ဆေး ကြည့်ရှုရမည်။

ရှမ်းကော်မတီ

- (ပုံ) ခွန်ပန်းစိန်၊ တောင်ပိုင်စပ်ဖလုံ
- (ပုံ) စပ်ရွှေသိုက်၊ ညောင်ရွှေစပ်ဖလုံ
- (ပုံ) စပ်ဟုံဖ၊ မြောက်သိန္နီစပ်ဖလုံ
- (ပုံ) စပ်နွံ၊ လဲချားစပ်ဖလုံ
- (ပုံ) စပ်စံထွန်း၊ မိုင်းပွန်စပ်ဖလုံ
- (ပုံ) စပ်ထွန်းအေး၊ သာမိုင်းခမ်းစပ်ဖလုံ
- (ပုံ) ဦးဖြူ၊ သထုံစပ်ဖလုံကိုယ်စားလှယ်
- (ပုံ) ခွန်ဖုံး (ကချင်ကိုယ်စားလှယ်၊
မြောက်သိန္နီ)
- (ပုံ) ဦးတင်ဇ
- (ပုံ) ဦးထွန်းမြင့်
- (ပုံ) ဦးကြာပု
- (ပုံ) ဦးခွန်စော
- (ပုံ) စပ်ရစ်ဖ
- (ပုံ) ဦးခွန်ထီး

မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

- (ပုံ) အောင်ဆန်း
- ၁၂/၂/၄၇

ကချင်ကော်မတီ

- (ပုံ) ဆမားဒူဝါ ဆင်ဝါးနောင်၊ မြစ်ကြီးနား
- (ပုံ) ဒူဝါ ဇော်ရပ်(ပ်)၊ မြစ်ကြီးနား
- (ပုံ) ဒူဝါ ဒိန်ရတန်၊ မြစ်ကြီးနား
- (ပုံ) ဇော်လ၊ ဗန်းမော်
- (ပုံ) ဒူဝါ ဇော်လ၊ ဗန်းမော်
- (ပုံ) ဒူဝါ လဗန်ဂရောင်၊ ဗန်းမော်

ချင်းကော်မတီ

- (ပုံ) ပူးလှရ်မူန်း (အေတီအမ်၊
အိုင်ဒီအက်စ်အမ်၊ ဘီအီးအမ်၊
ဖလမ်း)
- (ပုံ) ပူးသောင်ဇာပုပ် (အေတီအမ်၊
တီးတိန်)
- (ပုံ) ပူးကီးအိုမန်း
(အေတီအမ်၊ ဟားခါး)

b. Panglong agreement (English version)

THE PANGLONG AGREEMENT

Dated Panglong, the 12th.
February 1947.

THE PANGLONG AGREEMENT, 1947.

A Conference having been held at Panglong, attended by certain Members of the Executive Council of the Governor of Burma, all Sgawpa and representatives of the Shan States, the Kachin Hills and the Chin Hills:

The Members of the conference, believing that freedom will be more speedily achieved by the Shans, the Kachins and the Chins by their immediate co-operation with the Interim Burmese Government:

The Members of the Conference have accordingly, and without dissents, agreed as follows:-

1. A Representative of the Hill Peoples, selected by the Governor on the recommendation of representatives of the Supreme Council of the United Hill Peoples (SCOUP), shall be appointed a Counsellor to the Governor to deal with the Frontier Areas.
2. The said Counsellor shall also be appointed a Member of the Governor's Executive Council, without portfolio, and the subject of Frontier Areas brought within the purview of the Executive Council by Constitutional Convention as to the case of Defence and External Affairs. The Counsellor for Frontier Areas shall be given executive authority by similar means.
3. The said Counsellor shall be assisted by two Deputy Counsellors representing races of which he is not a member. While the two Deputy Counsellors should deal in the first instance with the affairs of their respective areas and the Counsellor with all the remaining parts of the Frontier areas, they should by Constitutional Convention act on the principle of joint responsibility.
4. While the Counsellor, in his capacity of Member of the Executive Council, will be the only representative of the Frontier Areas on the Council, the Deputy Counsellors shall be entitled to attend meetings of the Council when subjects pertaining to the Frontier Areas are discussed.
5. Though the Governor's Executive Council will be augmented as agreed above, it will not operate in respect of the Frontier Areas in any manner which would deprive any portion of these Areas of the autonomy which it now enjoys in internal administration. Full autonomy in internal administration for the Frontier Areas is accepted in principle.
6. Though the question of demarcating and establishing a separate Kachin State within a Unified Burma is one which must be referred for decision by the Constituent Assembly, it is agreed that such a State is desirable. As a first step towards this end, the Counsellor for Frontier Areas and the Deputy Counsellors shall be constituted in the administration of such areas in the Myittha and the Shwam Districts as are Part II Scheduled Areas under the Government of Burma Act of 1936.
7. Citizens of the Frontier Areas shall enjoy rights and privileges which are regarded as fundamental in democratic countries.
8. The arrangements accepted in this Agreement are without prejudice to the financial autonomy now vested in the Federated Shan States.
9. The arrangements accepted in this Agreement are without prejudice to the financial assistance which the Kachin Hills and the Chin Hills are entitled to receive from the revenues of Burma, and the Executive Council will examine with the Frontier Areas Counsellor and Deputy Counsellors the feasibility of adopting for the Kachin Hills and the Chin Hills financial arrangements similar to those between Burma and the Federated Shan States.

Shan Committee.

[Signature]
Juchapong of Tawngpang State.

[Signature]
Juchapong of Tawngpang State.

[Signature]
Juchapong of Kachin State.

[Signature]
Juchapong of Lushan State.

[Signature]
Juchapong of Wang Pao State.

[Signature]
Juchapong of Kachin State.

[Signature]
Representative of Kachin State.

[Signature]
H. H. H. H.

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

Kachin Committee.

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

Burmese Government.

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

Chin Committee.

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

[Signature]
(U Tin H.)

c. The Panglong Agreement (Shan version)

ပင်လုံ၊ လိုဏ်းမော်တော်၊ ၁၉၄၇-ခုနှစ်၊

ထာချုပ်ပင်လိုင်-၁၉၄၇။

တစ်ခုမှ လုံးဝပေါ်မလာဘဲ နေထိုင်နေကြရသော အခြေအနေအထားကို ကြည့်၊ အထူးအထူးလှုပ်ရှားနေကြရသော အခြေအနေအထားကို ကြည့်၊ လူ့မျိုးနွယ်လူတို့က နေထိုင်နေကြရသော အခြေအနေအထားကို ကြည့်၊

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

THE PANGLONG AGREEMENT 1947

Dated: Panglong the 12th February 1947

A Conference having been held at Panglong, attended by certain Members of the Executive Council of the Governor of Burma, all Saohpas and representatives of the Shan State, the Kachin Hills and the Chin Hills:

The Members of the Conference, believing that freedom will be more speedily achieved by the Shan, the Kachin and the Chin by their immediate co-operation with the Interim Burmese Government:

The Members of the Conference have accordingly, and without dissentients, agreed as follows:-

1. A Representative of the Hill Peoples, selected by the Governor on the recommendation of representatives of the Supreme Council of the United Hill Peoples (SCOUHP), shall be appointed a Counsellor to the Governor to deal with the Frontier Areas.
2. The said Counsellor shall also be appointed a Member of the Governor's Executive Council, without portfolio and the subject of Frontier Areas brought within the purview of the Executive Council by Constitutional Convention as in the case of Defense and External Affairs. The Counsellor for Frontier Areas shall be given executive authority by similar means.
3. The said Counsellor shall be assisted by two Deputy Counsellors representing the races of which he is not a member. While the two Deputy Counsellors should deal in the first instance with the affairs of their respective areas and the Counsellor with all the remaining parts of the Frontier Areas, they should on Constitutional Convention act on the principle of joint responsibility.
4. While the Counsellor, in his capacity as a Member of Executive Council, will be the only representative of the Frontier Areas on the Council, the Deputy Counsellor shall be entitled to attend meetings of the Council when subjects pertaining to the Frontier Areas are discussed.

5. Though the Governor's Executive Council will be augmented as agreed above, it will not operate in respect of Frontier Areas in a manner which would deprive any portion of those Areas of the autonomy which it now enjoys in internal administration. Full autonomy in internal administration for the Frontier Areas is accepted in principle.
6. Though the question of demarcating and establishing a separate Kachin State within a United Burma is one which must be relegated for decision by the Constituent Assembly, it is agreed that such a State is desirable. As a first step towards this end, the Counsellor for Frontier Areas and the Deputy Counsellors shall be consulted in the administration of such areas in the Myitkyina and the Bhamo Districts as are Part II Schedules Areas under the Government of Burma Act of 1935.
7. Citizens of Frontier Areas shall enjoy rights and privileges which are regarded as fundamental in democratic countries.
8. The arrangements accepted in this Agreement are without prejudice to the financial autonomy now vested in the Federated Shan States.
9. The arrangements accepted in this Agreement are without prejudice to the financial assistance which the Kachin Hills and the Chin Hills are entitled to receive from the revenues of Burma, and the Executive Council will examine with the Frontier Areas Counsellor and Deputy Counsellors the feasibility of adopting for the Kachin Hills and the Chin Hills financial arrangements similar to those between Burma and the Federated Shan States.

Shan Committee

- Sd. Hkun Pan Sing, (Saohpalong of Tawngpeng State)
- Sd. S. S. Thaike (Saohpalong of Yawngghwe State)
- Sd. Sao Hom Hpa (Saohpalong of North Hsenwi State)
- Sd. Sao Num (Saohpalong of Laihke State)
- Sd. Sao Sam Htun (Saohpalong of Mong Pawn State)
- Sd. Sao Htun E. (Saohpalong of Hsamonghkam State)
- Sd. Maung Pyu (Representative of Hsahtung Saohpalong)
- Sd. Hkun Pung
- Sd. Tin E

Sd. Kya Bu
Sd. Htun Myint
Sd. Hkun Saw
Sd. Sao Yape Hpa
Sd. Hkun Htee

Kachin Committee

Sd. Sinwa Nawng, Myitkyina
Sd. Zau Rip, Myitkyina
Sd. Dinra Tang, Myitkyina
Sd. Zau La, Bhamo
Sd. Zau Lawn, Bhamo
Sd. Labang Grong, Bhamo

Chin Committee

Sd. Hlur Hmung, ATM, I.D.S.M., B.E.M., Falam
Sd. Thawng Za Khup, ATM, Tiddim
Sd. Kio Mang, ATM, Haka

Burmese Government

Sd. Aung San
12/2/47

အခန်း (၃)

ပင်လုံစာချုပ်၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်

- ၁။ ပင်လုံစာချုပ်သည် ၁၉၂၂ Federated Shan State Act အရ အုပ်ချုပ်ခဲ့သော ပြည်ထောင်စုရှမ်းပြည်၊ ၁၉၉၅ Kachin Hills Tribes Regulation အရ အုပ်ချုပ်ခဲ့သော ကချင်တောင်တန်းဒေသနှင့် ၁၉၉၆ Chin Hills Regulation အရ အုပ်ချုပ်ခဲ့သော ချင်းတောင်တန်းဒေသတို့က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သော မြန်မာပြည်ကြားဖြတ်အစိုးရနှင့် ပူးပေါင်း၍ လွှပ်လပ်ရေးကို အတူတကွရယူကာ တန်းတူရည်တူ ပူးပေါင်းသော ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် သစ်တခုကို အတူတကွ ထူထောင်ကြရမည်ဟု ပဋိညာဉ်ပြုသော စာချုပ်ပင် ဖြစ်သည်။
- ၂။ ပင်လုံစာချုပ်အရ ပူးပေါင်းပြီး အသစ်ဖွဲ့စည်းထူထောင်မည့် ပြည်ထောင်စု တွင် အဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်များအဖြစ် ပါဝင်နေကြမည့် တောင်တန်းဒေသများ ဟု ခေါ်ဆိုခဲ့သော ပြည်ထောင်စု ရှမ်းပြည်၊ ကချင်တောင်တန်းဒေသနှင့် ချင်းတောင်တန်းဒေသများ၏ မိမိတို့နယ်မြေအတွင်း အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်အခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝရှိစေရန် “မူ” အားဖြင့် သဘောတူ ကြသည်။ ပင်လုံစာချုပ်တွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်တည်းဟူသော တောင်တန်းဒေသများအတွင်း လွှပ်လပ်စွာ အုပ်ချုပ်ခွင့်နှင့် စီမံခန့်ခွဲခွင့်များကို နိုင်ငံရေးအရ အလွန်အနစ်သာရ ပြည့်ဝသော (Full Autonomy) ဆိုသည့် အင်္ဂလိပ်စကားလုံးကို သုံးထားပါသည်။ ယင်းသည် ပင်လုံစာချုပ်အပိုဒ် (၅) ဖြစ်သည်။
- ၃။ ပင်လုံစာချုပ်အပိုဒ် (၆) အရ ကချင်ပြည်နယ်ကို ဖွဲ့စည်းသောအခါ ယခင် Kachin Hills Tribes Regulation အရ အုပ်ချုပ်ခဲ့သော ကချင်တောင်တန်းဒေသ သာမက မြစ်ကြီးနားခရိုင်နှင့် ဗန်းမော်ခရိုင်တို့ကို ကချင်ပြည်နယ်တွင် ထည့်သွင်းထားရမည် ဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။ ယင်းအချက်သည် ပြည်

General Aung San signing the Panglong Agreement

Sao Shwe Thaik of Yawngghwe signing the Panglong Agreement

ထောင်စုကို ထူထောင်ခဲ့သည့် ဖျောက်ဖျက်၍ မရသော ပင်လုံစာချုပ်၏ သဘောတူညီချက် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၄၇ ခုနှစ် နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ အခန်း (၁) ပုဒ်မ (၆) အရ ကချင်ပြည်နယ်နယ်နိမိတ်အတွင်း မြစ်ကြီးနားခရိုင်တို့ကို ထည့်သွင်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။

- ၄။ ပင်လုံစာချုပ်အပိုဒ် (၇) အရ ဖွဲ့စည်းထူထောင်မည့် ပြည်ထောင်စုကြီးတွင် အဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များအဖြစ် ပါဝင်လာမည့် တောင်တန်းဒေသများတွင် ဒီမိုကရေစီစနစ်ကိုကျင့်သုံးရမည်ဖြစ်ပြီး ထိုဒေသများရှိတိုင်းရင်းသားပြည်သူ လူထုနှင့် နိုင်ငံသားများအနေဖြင့် ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးများနှင့် ရပိုင်ခွင့်များ အပြည့်အဝရရှိခံစားခွင့်ရှိစေရမည်ဟု အာမခံချက်ပေးထား သည်။
- ၅။ ပင်လုံစာချုပ်အပိုဒ် (၈) အရ ပြည်ထောင်စုရှမ်းပြည်၏ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ လွတ်လပ်စွာ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို အာမခံချက်ထားပြီး၊ ထိုစာချုပ်အပိုဒ် (၉) အရ ကချင်တောင်တန်းဒေသနှင့် ချင်းတောင်တန်းဒေသများကို ပြည်ထောင်စုရှမ်းပြည်ကဲ့သို့ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာလွတ်လပ်စွာ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရရှိရေးနှင့် ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်များအကြား ဘဏ္ဍာရေးနှင့် သဘာဝ သယံဇာတများကို မျှဝေခံစားကျင့်သုံးခွင့်ရှိ စေရေးကို နည်းလမ်းရှာဖွေရန် အာမခံချက်ပေးသော အချက်ဖြစ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ (က)

ကိုးကားသည့် ပင်လုံစာချုပ်သိုင်ရာ သမိုင်းဝင်အထောက်အထားများ

(၁) ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၆) ရက်နေ့ မွန်းလွဲ (၂) နာရီခွဲအချိန်တွင် ပင်လုံ မြို့၌ ကျင်းပသော “ရှမ်း နှင့် ကချင်” ကော်မတီအစည်းအဝေးဆုံးဖြတ်ချက်။

အနာဂတ်ပြည်ထောင်စုမဖွဲ့စည်းမီ ကြားဖြတ်ကာလအတွက် ဗမာပြည်မ နှင့် ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ပူးပေါင်းဆက်သွယ်မည်ကို ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၆) ရက်နေ့ ပင်လုံတွင် ကျင်းပသော ရှမ်းစော်ဘွားကိုယ်စားလှယ်များ၊ ရှမ်းလူထု ကိုယ် စားလှယ်များ၊ ကချင်ခေါင်းဆောင်များ ပါဝင်သော အစည်းအဝေးက အောက်ပါ အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ကြသည်။

ရှမ်းနှင့် ကချင်ကော်မတီအစည်းအဝေးက ဗမာပြည်မနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ရှမ်းနှင့် ကချင်တို့သည် လွတ်လပ်ရေးကို ပိုမိုလျင်မြန်စွာ ရရှိမည်ဟု ယုံကြည်သည့်အလျောက် အကူးအပြောင်းကာလတွင် ဗမာပြည်မ အစိုးရ အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် မိမိတို့လူမျိုး အသီးသီး ကိုယ်စားလှယ်များကို အောက်ပါ အချက်အလက်များအရ ပို့လွှတ်မည်။

- (၁) ဗမာတို့နှင့် အဆင့်တန်းတူ၊ အခွင့်ရေးတူ၊ ရပိုင်ခွင့်တူ၊ ဒီမိုကရေစီကျကျ ခံစား ခွင့်ရှိရမည်။
- (၂) အမှုဆောင်ကော်မတီတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသော ရှမ်းကိုယ်စားလှယ်နှင့် ကချင်ကိုယ်စား လှယ်တို့သည် မိမိတို့၏ ပြည်တွင်းရေးရာအားလုံးအတွက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ကြရမည်။ ထို့အပြင် ကာကွယ်ရေး၊ နိုင်ငံခြားရေး၊ အကောက်တော်အစရှိသော အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စများအတွက် အားလုံး စုပေါင်းတာဝန်ယူဆောင်ရွက်ကြရမည်။
- (၃) ကချင်တို့က သီးခြားကချင်ပြည်နယ် အလိုရှိကြောင်း တောင်းဆိုချက်ကို ဤကော်မတီက ထောက်ခံသည်။
- (၄) ဗမာပြည်အစိုးရနှင့် ဗြိတိသျှအစိုးရတို့၏ အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ် သဘောတူညီချက်များသည် ရှမ်း၊ ကချင်တို့နှင့် ပတ်သက်ခြင်း မရှိစေရ။

(၅) လွတ်လပ်ရေးရပြီးသည့်နောက် ဗမာ “ပြည်ထောင်စု” မှ ကျွန်ုပ်တို့ သဘော ကျသည့် အချိန်တွင် ခွဲထွက်လိုက ခွဲထွက်ခွင့် ရှိစေမည်။

ရှမ်းကော်မတီ

- (ပုံ) ခွန်ပန်းစိန်၊ တောင်ပိုင်စစ်ဗလုံ
- (ပုံ) စင်ရွှေသိုက်၊ ညောင်ရွှေစစ်ဗလုံ
- (ပုံ) စင်ဟုံဖ၊ မြောက်သီပေါစစ်ဗလုံ
- (ပုံ) စင်နွဲ့၊ လဲချားစစ်ဗလုံ
- (ပုံ) စင်စံထွန်း၊ မိုင်းပွန်စစ်ဗလုံ
- (ပုံ) စင်ထွန်းအေး၊ သာမိုင်းခမ်းစစ်ဗလုံ
- (ပုံ) ဦးဖြူ၊ သထုံစစ်ဗလုံကိုယ်စားလှယ်
- (ပုံ) ခွန်ဖုံး (ကချင်ကိုယ်စားလှယ်၊ မြောက်သီပေါ)
- (ပုံ) ဦးတင်ဇ
- (ပုံ) ဦးထွန်းမြင့်
- (ပုံ) ဦးကြာပု
- (ပုံ) ဦးခွန်စော
- (ပုံ) စင်ရပ်ဖ
- (ပုံ) ဦးခွန်ထီး

ကချင်ကော်မတီ

- (ပုံ) ဆမားဒူဝါ ဆင်ဝါးနောင်၊ မြစ်ကြီးနား
- (ပုံ) ဒူဝါ ဇော်ရပ်(ပ်)၊ မြစ်ကြီးနား
- (ပုံ) ဒူဝါ ဒိန်ရတန်၊ မြစ်ကြီးနား
- (ပုံ) ဇော်လ၊ ဗန်းမော်
- (ပုံ) ဒူဝါ ဇော်လ၊ ဗန်းမော်
- (ပုံ) ဒူဝါ လဗန်ဂရောင်၊ ဗန်းမော်

The new monument commemorating the “Mainland and Hill Regions Unification Treaty” in Panglong today

Original monument erected in commemoration of “Hill Regions and Mainland Unification Treaty” in Panglong

(၂) ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၇) ရက်နေ့ နံနက် (၉) နာရီအချိန်တွင် ပင်လုံမြို့၌ ကျင်းပသော “ချင်း၊ ကချင်၊ ရှမ်း” ပူးတွဲကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်

The Chin delegation having arrived on the night of the 6th February 1947 was welcomed to the meeting. It consisted of:

- (1) U Hlur Hmung, ATM, I.D.S.M., Falam, Chin Hills.
- (2) U Thawng Za Hkup, ATM, Tiddim, Chin Hills.
- (3) U Kio Mang, ATM, Haka, Chin Hills.

(၁) ယမန်နေ့မွန်းလွဲ (၂) နာရီခွဲအချိန်တွင် ကျင်းပသည့် ရှမ်းနှင့် ကချင် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်တို့ကို ဖတ်ကြားရှင်းလင်းပြရာ၊ ချင်းကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့က အောက်ပါအချက်များကို ဖြည့်စွက်၍ ထောက်ခံကြသဖြင့် အားလုံး သဘောတူလက်ခံကြလေသည်။

(က) ဗဟိုအခွန်တော်ငွေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှမ်းတို့ ခံစားရသော အခွင့်အရေးနှင့် ရပိုင်ခွင့် အားလုံးတို့အတိုင်း ချင်းနှင့် ကချင်တို့ကလည်း လူဦးရေအလိုက် ခံစားခွင့် ရှိစေရမည်။

(ခ) ချင်းတို့ဒေသတွင် ဘဏ္ဍာရေး မလုံလောက်ရှိခဲ့သော် ဗမာပြည်အခွန်တော် ဆက်ငွေများမှ ဖြည့်တင်းသုံးစွဲရမည်။

(ဂ) ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်း ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်သော တောင်တန်းများစည်းလုံးညီညွတ်ရေးအဖွဲ့ ဦးစီးအမှုဆောင်ကောင်စီတရပ်ကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရမည်။ ၎င်းအမှုဆောင် ကောင်စီ၌ တောင်တန်းသားများနှင့် ဗမာပြည်အစိုးရတို့အကြားတွင် ပေါ်ပေါက်သမျှသော ပေါ်လစီဆိုင်ရာကိစ္စရပ်အားလုံးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သော အာဏာအပြည့်အစုံ ရှိရမည်။

ရှမ်းကော်မတီ

- (ပုံ) ခွန်ပန်းစိန်၊ တောင်ပိုင်စပ်ဖလုံ
- (ပုံ) စပ်ရွှေသိုက်၊ ညောင်ရွှေစပ်ဖလုံ
- (ပုံ) စပ်ဟုံဖ၊ မြောက်သိန္နီစပ်ဖလုံ
- (ပုံ) စပ်နွံ၊ လဲချားစပ်ဖလုံ
- (ပုံ) စပ်စံထွန်း၊ မိုင်းပွန်စပ်ဖလုံ
- (ပုံ) စပ်ထွန်းအေး၊ သာမိုင်းခမ်းစပ်ဖလုံ
- (ပုံ) ဦးဖြူ၊ သထုံစပ်ဖလုံကိုယ်စားလှယ်
- (ပုံ) ခွန်ဖုံး (ကချင်ကိုယ်စားလှယ်၊
မြောက်သိန္နီ)
- (ပုံ) ဦးတင်ဇ
- (ပုံ) ဦးထွန်းမြင့်
- (ပုံ) ဦးကြာပု
- (ပုံ) ဦးခွန်စော
- (ပုံ) စပ်ရစ်ဖ
- (ပုံ) ဦးခွန်ထီး

ကချင်ကော်မတီ

- (ပုံ) ဆမားဒူဝါ ဆင်ဝါးနောင်၊ မြစ်ကြီးနား
- (ပုံ) ဒူဝါ ဇော်ရပ်(ပ်)၊ မြစ်ကြီးနား
- (ပုံ) ဒူဝါ ဒိန်ရတန်၊ မြစ်ကြီးနား
- (ပုံ) ဇော်လ၊ ဗန်းမော်
- (ပုံ) ဒူဝါ ဇော်လ၊ ဗန်းမော်
- (ပုံ) ဒူဝါ လဗန်ဂရောင်၊ ဗန်းမော်

ချင်းကော်မတီ

- (ပုံ) ပူးလှရဲမူန်း (အေတီအမ်၊
အိုင်ဒီအက်စ်အမ်၊ ဘီအီးအမ်၊
ဖလမ်း)
- (ပုံ) ပူးသောင်ဇာပုပ် (အေတီအမ်၊
တီးတိန်)
- (ပုံ) ပူးကီးအိုမန်း
(အေတီအမ်၊ ဟားခါး)

(၃) ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်း သဘောတူညီချက်အပေါ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တုံ့ပြန် ဆွေးနွေးချက်

၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၀) ရက်နေ့ ပင်လုံညီလာခံကြီး စတင် ကျင်းပလျှင် ကျင်းပချင်း၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက မိန့်ခွန်းပြောကြားရာမှာ-

“တောင်တန်းနယ် မြေများအား ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်သည်ကို ဗမာ များကမကြိုက်ကြောင်း၊ ဗမာများသည်တောင်တန်းဒေသအတွက် ပြောဆိုခြင်းမှာ ဗမာပြည်နှင့် တန်းတူအဆင့်အတန်း အခွင့်အရေး ရစေလိုသောကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဗမာလူမျိုးသည် ဗြိတိသျှကျွန် မဖြစ်လိုကြောင်း၊ ထိုနည်းတူ တောင်တန်းလူမျိုးများ ဗြိတိသျှကျွန် ဖြစ်သည်ကို ဗမာက မကြိုက်ကြောင်း၊ ထိုနည်းတူ တောင်တန်း လူမျိုးများသည် ဗမာကျွန်အဖြစ် မဖြစ်စေရကြောင်း ရှေးဦးစွာ ပြောကြားသွားသည်။”

ထို့နောက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်း ခေါင်းဆောင်ကြီး များ၏ သဘောတူညီဆုံးဖြတ်ချက် (၅) ချက်အပေါ် တချက်ချင်းအလိုက် အောက်ပါ အတိုင်း ပြန်လည်ဆွေးနွေး ရှင်းလင်းတင်ပြသွားသည်။

(၁) **ဆုံးဖြတ်ချက် - ၁** နှင့် ပတ်သက်၍ ဗမာတို့နှင့် အဆင့်အတန်းတူ၊ အခွင့် အလမ်းတူ၊ ရပိုင်ခွင့်တူ၊ ဒီမိုကရေစီကျကျ ခံစားခွင့်ရှိစေရမည်ဆိုသည့် အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက

“လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ဗမာနိုင်ငံတွင် အဆင့်အတန်းခွဲခြားခြင်း မရှိစေရန်နှင့် အားလုံးတန်းတူရည်တူ ခံစားခွင့်ရှိစေရန် အစည်း အဝေးကြီးတွင် အာမခံချက်ပေးကြောင်း ပြောကြားလိုက်ရာ ကိုယ်စားလှယ်များက တခဲနက် သြဘာပေးကြသည်။”

(၂) **ဆုံးဖြတ်ချက်-၂** နှင့် ပတ်သက်၍

“မူအားဖြင့်လက်ခံပြီး အထူးပြောစရာမရှိကြောင်း ပြောကြားသည်။ ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးကလည်း ထပ်မံဆွေးနွေးခြင်း မရှိချေ။”

(၃) ဆုံးဖြတ်ချက် - ၃ နှင့် ပတ်သက်၍

“ကချင်တောင်တန်းဒေသတွင် အကျိုးမဝင်သည့် မြစ်ကြီးနား၊ ဗန်းမော်ခရိုင်နှင့် ကသာမြေပြန့်ဒေသများမပါဘဲ ကချင်ပြည်ဟု ပြည်နယ်တစ်ခုအဖြစ် ရပ်တည် နိုင်လိမ့်မည်ဟု မိမိမယုံကြည်ကြောင်း၊ သို့သော် မိမိအနေဖြင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်မရှိသော် လည်း ကချင်လူမျိုးများ လိုလားတောင့်တလျက်ရှိသည့် ကချင်ပြည်နယ် ဖြစ်လာရေးကို လေးစား၍ မူအားဖြင့် မိမိထောက်ခံကြောင်း၊ ယင်းကိစ္စကိုလည်း ရက်သတ္တပတ် အနည်းငယ်အတွင်း ရန်ကုန်၌ ကျင်းပမည့် (ဖ.ဆ.ပ.လ) ညီလာခံတွင် မိမိကိုယ်တိုင် အဆိုတင်သွင်းမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားရာ ကိုယ်စားလှယ်များက တခဲနက် ဩဘာပေးကြသည်။”

(၄) ဆုံးဖြတ်ချက် - ၄ နှင့် ပတ်သက်၍

“အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ်” ကို လက်ခံခြင်း မပြုဟူသော ကိစ္စမှာ ယခုဆွေးနွေးနေသည့်ကိစ္စနှင့် စပ်ဆိုင်ခြင်းမရှိသဖြင့် ဝေဖန်ဆွေးနွေးရန် မလိုကြောင်း ပြောကြားသွားသည်။

(၅) ဆုံးဖြတ်ချက်- ၅ ခွဲထွက်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက

“မူ” အားဖြင့် လက်ခံပြီး ဤအစည်းအဝေးက ဆုံးဖြတ်နိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ တိုင်းပြုပြည်ပြုတွင် တင်သွင်း၍ ဆုံးဖြတ်ရမည့် ကိစ္စဖြစ်ကြောင်း တင်ပြရာ အများကလက်ခံကြသည်။ (နောင်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ခွဲထွက်ခွင့် သည် တိုင်းရင်းသားလူနည်း စုအခွင့်အရေးဖြစ်ပြီး မခွဲထွက်ချင်အောင် ဗမာလူမျိုးကြီးက လုပ်ပြ ရမည်ဟု ပြောဆိုလာသည်အထိ ခွဲထွက်ခွင့်ကိစ္စကို အမျိုးသား သွေးစည်းညီညွတ်ရေးအတွက် အလေးပေးထားကြောင်း တွေ့ရ သည်။)

Col David Rees Williams, 1st Baron Ogmores, Chairman of Frontier Areas
Committee of Enquiry (FACE)

Footnote

1. Many latter-day non-Burman leaders consider the speech General Aung San made on 10 February 1947 to be part of the “Panglong Promises”
2. In his introduction to the Political Legacy of Aung San, Silverstein quotes *The Times of Burma*:

“In a report to the nation which he delivered just prior to his departure for the Second Panglong Conference, he stated that “the affairs of the Frontier Areas are the concerns of the people in those areas. If they declare they want the same rights and privileges as ourselves, they will get them.” He restated this proposition at the conference by saying, “the Hill people would be allowed to administer their own areas in any way they please and the Burmese would not interfere in the internal administration.””

(See Josef Silverstein (Ed). 1993. *The Political Legacy of Aung San*. Ithaca: Cornell Southeast Asia Program. P10.)

အခန်း (၄)

ပင်လုံ ကတိကဝတ်များ

ပင်လုံစာချုပ်သည် ပူးပေါင်းရေးစာချုပ်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ပူးပေါင်း၍ အသစ်ဖွဲ့စည်းထူထောင်မည့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်တစ်ခုကို ထူထောင်သောအခါ ထိုပြည်ထောင်စုတွင် ပါဝင်လာမည့် အဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်များနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများကို နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး နှင့် ယဉ်ကျေးမှု စသည့်နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် မည်ကဲ့သို့သော အခွင့်အရေးများ ပေးထားရမည် ဖြစ်ကြောင်း ပင်လုံစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးသူများ အချင်းချင်း ကတိကဝတ် ပေးထားခဲ့ကြပါသည်။

ထိုကတိကဝတ်များသည် ပင်လုံစာချုပ်အရ ဖွဲ့စည်းထူထောင်မည့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ လမ်းညွှန်အခြေခံမူများဖြစ်ကြပြီး ယင်းလမ်းညွှန်မူများကို အခြေခံ၍ ၁၉၄၇ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုကတိကဝတ်များနှင့် အခြေခံမူများကို နယ်ခြားဒေသစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မတီ အစီရင်ခံစာနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လမ်းညွှန်မူ (၇) ချက်တွင် အထင်အရှားတွေ့ရှိနိုင်သည်။ အကြောင်းမှာ "နယ်ခြားဒေသစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မတီ" ကို ဖွဲ့စည်းရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် ပင်လုံစာချုပ်အရ ပူးပေါင်း၍ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်တစ်ခုတွင် အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် အတူတကွ နေထိုင်ကြမည့် ယခင်ဗြိတိသျှကိုလိုနီ (၄) ခုတို့ သည် မည်သို့မည်ပုံ ပူးပေါင်း၍ ပြည်ထောင်စုကို အတူတကွ ထူထောင်မည်နည်းဟု ယူဆချက် ပူးပေါင်းရေးနည်းလမ်း (Method of Association) ကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန် ဖြစ်သည်။

ထို့နည်းတူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လမ်းညွှန်မူ (၇) ချက်သည်လည်း ထိုကိုလိုနီနယ် (၄) ခု ပူးပေါင်း၍ အသစ်ဖွဲ့စည်းထူထောင်မည့် ပြည်ထောင်စုကို မည်သို့မည်ပုံ ထူထောင်သင့်ကြောင်း တင်ပြဆွေးနွေးချက် ဖြစ်သည်။

ကိုးကားသည့် ပင်လုံကတိကဝတ်ဆိုင်ရာ သမိုင်းမှတ်တမ်းများ

(က) နယ်ခြားဒေသစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မတီထံသို့ တိုင်းရင်းသား Supreme Council of United Hill Peoples (SCOUHP) တင်ပြချက်

ပင်လုံစာချုပ်တွင် ပူးပေါင်းရေးအခြေခံမူအဖြစ် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ကို အသိအမှတ်ပြုထားသော်လည်း ထိုကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် အခြေခံမူဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည့် နိုင်ငံတော်သစ်ကို မည်သို့မည်ပုံ ဖွဲ့စည်း ထူထောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အသေးစိတ် ဖော်ပြခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် ချင်း၊ ကချင်နှင့် ရှမ်း တို့သည် မြန်မာပြည် ကြား ဖြတ်အစိုးရနှင့် ပူးပေါင်း၍ နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ခုကို မည်သို့မည်ပုံ ဖွဲ့စည်းထူထောင် သင့်ကြောင်း နည်းလမ်းရှာဖွေရန် “နယ်ခြားဒေသ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မတီ” (Frontier Areas Committee of Enquiry – FACE) ကို “အောင်ဆန်း အက်တလီ စာချုပ်” အပိုဒ် (၈) အပိုဒ်ခွဲ (ဃ) အရ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ [အောင်ဆန်းအက်တလီစာချုပ် အပိုဒ် (၈) အပိုဒ်ခွဲ (က) နှင့် (ခ) တို့သည် ပင်လုံစာချုပ် ချုပ်ဆိုရေးကို ညွှန်းဆို၍ အပိုဒ်ခွဲ (ဂ) နှင့် (ဃ) တို့သည် ပင်လုံစာချုပ်အရ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ညွှန်းဆိုသည်။]

“နယ်ခြားဒေသ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မတီ” သည် ၁၉၄၇ ခုနှစ် မတ်လတွင် လုပ်ငန်း စတင်ပြီး ထိုနှစ် ဇွန်လတွင် တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်သို့ အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းခဲ့ပါသည်။ “နယ်ခြားဒေသ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မတီ” ၏ အဓိက တာဝန်သည် ချင်း၊ ကချင်နှင့် ရှမ်းတို့ မြန်မာပြည် ကြားဖြတ်အစိုးရနှင့် ပူးပေါင်း၍ လွတ်လပ်ရေးကို အတူတကွ ယူပြီးနောက် အသစ် ဖွဲ့စည်းထူထောင် လတ္တံ့သော နိုင်ငံတော်သစ်ကို မည်သည့်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို ကျင့်သုံး၍၊ ဖွဲ့စည်းထူ ထောင်သင့်ကြောင်း “ပူးပေါင်းခြင်းနည်းလမ်း” (Method of Association) ကို စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်သို့ အကြံပေး တင်ပြရန် ဖြစ်သည်။ တနည်းအားဖြင့်ဆိုပါက အသစ်ဖွဲ့စည်းထူထောင်မည့် ပြည်ထောင်စုကြီး၏ နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲရာတွင် အခြေခံ ရမည့် လမ်းညွှန်အခြေခံမူများကို ချင်း၊ ကချင်နှင့် ရှမ်းလူမျိုးများသာမက အခြား တိုင်းရင်းသား လူမျိုးပေါင်းစုံ တို့၏ ဆန္ဒနှင့်အညီ ရှာဖွေတင်ပြရန် ဖြစ်သည်။

ချင်း၊ ကချင်နှင့် ရှမ်းတို့သည် ပင်လုံစာချုပ်ကို အတူတကွ လက်မှတ် ရေးထိုးပြီး မိမိတို့၏ အနာဂတ်အရေးကို စည်းလုံးညီညွတ်စွာဖြင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် **“တောင်တန်းသားများ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးဦးစီးကောင်စီ”** (Supreme Council of United Hill Peoples – SCOUHP) ကို ပင်လုံညီလာခံတွင် ဖွဲ့စည်းထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် SCOUHP က ချင်း၊ ကချင်နှင့် ရှမ်း တို့ကို ကိုယ်စားပြု၍ နယ်ခြားဒေသစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မတီသို့ အောက်ပါ အဆိုပြု ချက်များကို တင်သွင်းခဲ့ကြသည်။

- (၁) တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်တွင် တောင်တန်းဒေသ (ချင်း၊ ကချင်နှင့် ရှမ်း) များကို ကိုယ်စားပြုမည့် ကိုယ်စားလှယ်များကို ရွေးကောက်တင်မြှောက် သောအခါ လူမျိုး၊ ဘာသာနှင့် ကိုးကွယ်ယုံ ကြည်မှုများကို အလျဉ်းမျှ ထည့် သွင်းစဉ်းစားခြင်းမပြုဘဲ ကိုယ်စားလှယ်တဦးစီ၏ ပညာအရည်အချင်းကိုသာ အခြေခံ၍ ဒေသန္တရကောင်စီများမှ အဆိုပြု တင်သွင်းရမည်။
- (၂) တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို ရွေးချယ်တင်မြှောက် သောအခါလူဦးရေကိုအခြေခံ၍ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်ဖြစ်သော်လည်း ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်သောအခါ သက်ဆိုင်ရာဒေသကို ကိုယ်စားပြု သည့် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံ ဆန္ဒမဲဖြင့်သာ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်ရမည်။ (အထူးသဖြင့် ချင်းလူမျိုးများအကြား ဒေသန္တရစကား၊ ဓလေ့ ထုံးတမ်းစဉ်လာများကွဲပြားခြားနားမှုနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲမှုကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားရမည်)။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် -
 - (က) ဗမာ/မြန်မာလူမျိုးများ ရရှိသည့် အခွင့်အရေးအားလုံးကို တန်းတူ အခွင့်အရေး ရရှိစေရမည်။
 - (ခ) တောင်တန်းဒေသ (ချင်း၊ ကချင်နှင့် ရှမ်း) များတွင် မိမိတို့ဒေသဆိုင်ရာ အတွင်းရေး ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် အပြည့်အဝ ရှိစေရမည်။
 - (ဂ) မြန်မာနိုင်ငံမှ မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို လွတ်လပ်စွာ ခွဲထွက်ပိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။
- (၃) အနာဂတ်တွင် ဖွဲ့စည်းပြဌာန်းရမည့် နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် သေချာရှင်းလင်းစွာ ပြဌာန်းရမည့် အချက်တစ်ခုမှာ - တောင်တန်းဒေသရှိ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ ကြိုတင် သဘောတူညီချက် မပါရှိဘဲ၊ မည်သည့်

သံတမန် ဆက်ဆံရေးနှင့် သံအမတ်များ၊ သံအရာရှိများ ခန့်ထားခြင်း မပြုလုပ်ရ။

- (၄) ပြည်ထောင်စု အတိုင်းအတာဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စရပ်များ - ဥပမာ - ကာကွယ်ရေး၊ နိုင်ငံခြားရေး စသည့် ကိစ္စရပ်များတွင် တောင်တန်းဒေသ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အများဆန္ဒနှင့် ကြိုတင်သဘောတူညီချက်မရှိဘဲ ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိစေရ။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဗမာကိုယ်စားလှယ်များ အများစုဆန္ဒဖြင့် တဖက်သတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း မရှိစေရ။
- (၅) နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းသောအခါ တောင်တန်းဒေသ (ချင်း၊ ကချင် နှင့် ရှမ်း) များနှင့် ပတ်သက်သော တိကျသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းရမည်။ ထို ပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းသောအခါ တောင်တန်းဒေသများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထိုဒေသများ၏ အရေးကိစ္စကို တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း၊ သွယ်ဝိုက်၍ သော်လည်းကောင်း ထိခိုက်နစ်နာစေသော အချက်များဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာဒေသကို ကိုယ်စားပြုသော ကိုယ်စားလှယ်များ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံနှင့်အထက် ထောက်ခံမဲဖြင့်သာ ထို ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။
- (၆) နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် ပါရှိသော အချက်အလက်များနှင့် ရေးသားပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် သဘောထား ကွဲလွဲချက်များရှိပါက၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ရုံးထိုင်သော တရားလွှတ်တော်ချုပ်ရှိ တရားသူကြီးချုပ်နှင့် အခြား တရားလွှတ်တော် တရားသူကြီး (၂) ဦး ပါဝင်သည့် တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ခံယူရမည်။
- (၇) ပြည်ထောင်စု အစိုးရ ဝန်ကြီးအဖွဲ့၏ ဝန်ကြီးများကို ခန့်အပ်သောအခါ ပမာ (ခ) မြန်မာလူမျိုး ဝန်ကြီး ဦးရေသည် တောင်တန်းဒေသများမှ ပြည်ထောင်စု အစိုးရတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်မည့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးရေ စုစုပေါင်းထက် မပိုစေရ [FACE 11:75]။

တောင်တန်းသားများညီညွတ်ရေးဦးစီးကောင်စီ (SCOUHP) ၏ တင်ပြချက်များထဲတွင် အရေးကြီးဆုံးသော အခြေခံမူများမှာ -

- (၁) အမျိုးသားတန်းတူရေး၊
- (၂) ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရရှိရေး၊
- (၃) ပြည်ထောင်စုမှ ခွဲထွက်လိုပါက ခွဲထွက်ခွင့် ရရှိရေးတို့ပင်ဖြစ်သည်။

ယင်းအခြေခံမူ (၃) ရပ်ကို နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေဖြင့် ကာကွယ်ပြဋ္ဌာန်းပေးရန်အတွက် အထက်ဖော်ပြပါအချက် (၇) ချက်ကို တင်ပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

နယ်ခြားဒေသ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မတီ (FACE) သည် ပင်လုံစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသော ချင်း၊ ကချင်နှင့် ရှမ်း တို့သာမက ကရင်နှင့် ကရင်နီ လူမျိုးများတို့၏ ဆန္ဒကိုပါ စုံစမ်းတောင်းခံပြီး တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်သို့ အောက်ပါအချက်များပါရှိသည့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရေးဆိုင်ရာ အခြေခံမူများကို တင်ပြခဲ့ပါသည်။

(ခ) နယ်ခြားဒေသ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မတီ၏ နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲရေးဆိုင်ရာ အခြေခံမူများအပေါ်တင်ပြချက်

နယ်ခြားဒေသစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မတီ (FACE) သည် ပင်လုံစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသော ချင်း၊ ကချင်နှင့် ရှမ်းတို့သာမက ကရင်နှင့် ကရင်နီ လူမျိုးများတို့၏ ဆန္ဒကိုပါ စုံစမ်းတောင်းခံပြီး တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်သို့ အောက်ပါအချက်များပါ/ရှိသည့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရေးဆိုင်ရာ အခြေခံမူများကို တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ယင်းတို့မှာ -

- (၁) ပြည်ထောင်စုရှမ်းပြည်နှင့် ကချင်တောင်တန်းဒေသများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ထွက်ဆိုချက်အရ သူတို့သည် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ်ဖြင့် (အသစ်ဖွဲ့စည်းထူထောင်မည့် နိုင်ငံတော်သစ်ကို) ဖွဲ့စည်းရန် အထူး လိုလားတောင်းဆို၍ ထိုဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတွင် ပြည်ထောင်စုရှမ်းပြည်နှင့် ကချင်တောင်တန်းဒေသများကို ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရန် လိုလားတောင်းဆိုကြသည်။

- (၂) ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး၏ ထွက်ဆိုချက်များတွင် ဝိဝါဒကွဲပြားခြင်း မရှိဘဲ ဘုံတူညီသော အချက်တစ်ချက်မှာ - ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များကို ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် (Full Autonomy) အပြည့်အဝ ပေးရမည် ဟူသော အချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် သူတို့အားလုံး၏ ထွက်ဆိုချက်တွင် တူညီသော အခြားအချက်တစ်ခုမှာ - ပြည်ထောင်စုထံသို့ အချို့အာဏာများကို အပ်နှင်းထားရမည် ဟူသော အချက်ဖြစ် ပါသည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ■ Autonomy သည် ဒေသတစ်ခုမှစ၍ လွှပ်လပ်ပြီး အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်သော တိုင်းပြည်တွင် ရှိသင့်ရှိထိုက်သော နိုင်ငံရေးအာဏာ ဖြစ်သဖြင့် ယင်းတွင် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်နှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်အားလုံး အကျုံးဝင်ပါသည်။

- (၃) ချင်းတောင်တန်းဒေသမှ ကိုယ်စားလှယ်များသည် Burma Proper နှင့် ပေါင်း၍ ဖက်ဒရယ်စနစ်ဖြင့် ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်တစ်ခုအဖြစ် ပါဝင်ရန် (To Federate) လိုလား ကြသည်။ တစ်ချို့ကမူ ဗမာပြည်အစိုးရ (Ministerial Burma) နှင့် ပူးပေါင်းရန် (To Amalgamate) လိုလားကြသည်။ သူတို့ အားလုံး၏ လိုလားချက်မှာ - ချင်းလူမျိုးတို့ ဓလေ့ထုံးတမ်း အစဉ်အလာအတိုင်း မိမိတို့ ကိုယ်ပိုင်စီမံခြင်းကို လုံးဝ အနှောက်အယှက်မပေးရန်နှင့် ၎င်းတို့၏ ရိုးရာအစဉ် အလာအတိုင်း မိမိတို့ကိုယ်ပိုင်စီမံခြင်းကို လုံးဝအနှောက်အယှက်မပေးရန်နှင့် ၎င်းတို့၏ရိုးရာ အစဉ်အလာ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်အရ Chieftains ခေါ် ရမ်အုပ် (Ram-Uk) များက သက်ဆိုင်ရာ တောင်ကြောအလိုက် အုပ်ချုပ်ခြင်းကိုသာ လိုလားကြသည်။

- (၄) ဆူမွရာဘွမ်၊ သောင်သွမ်၊ ဆင်ကလင်းခမ်းတီးနှင့် ဟုမ္မလင်း ခရိုင်ခွဲဒေသမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ထွက်ဆိုချက်အရ သူတို့သည် Ministerial Burma နှင့် ပေါင်းစပ် (To be incorporated) လိုကြ၍ သူတို့ဒေသများကို Ministerial Burma တွင် ရရှိသော အခွင့်အရေး အားလုံးကို ရရှိခံစားလိုကြသည်။

- (၅) ကရင်နီ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ထွက်ဆိုချက်အရ သူတို့သည် တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ကို တက်ရောက်ရန် ဆန္ဒရှိကြသော်လည်း ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်တစ်ခုအဖြစ် ကရင်နီပြည် ပါဝင်ရေး၊ မပါဝင်ရေးကိုမူ ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ခြင်း မရှိကြသေးပေ။
- (၆) ယခုလက်ရှိအခြေအနေတွင် အသင့်တော်ဆုံးဟု ဟုဆရာသည်မှာ ယာယီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ တရပ်ကိုသာ ပြဌာန်း၍၊ ထိုယာယီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဖြင့် ဖက်ဒရယ်ကောင်စီ (Federal Council) တစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းသင့်ပါသည်။ ထိုဖက်ဒရယ်ကောင်စီက ပြည်ထောင်စု အတိုင်းအတာဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စရပ်များကို ကိုင်တွယ်၍ နောင်သောအခါ ထို ဖက်ဒရယ်ကောင်စီက ပြည်ထောင်စုအတိုင်းအတာဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စရပ်များကို ကိုင်တွယ်၍ နောင်သောအခါ ထိုဖက်ဒရယ်ကောင်စီကို ပြည်ထောင်စုဥပဒေအဖွဲ့ (သို့မဟုတ်) အထက်လွှတ်တော် (ဆီးနိတ်) အဖြစ် အသွင်ပြောင်း သင့်ပါသည်။
- (၇) ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး၏ ထွက်ဆိုချက်များတွင် ဝိဝါဒကွဲပြားမှု မရှိဘဲ၊ ဘုံသဘော တူညီချက် ရရှိနိုင်သော အချက်မှာ - ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (Burma Federation) တွင် ပြည်ထောင်စုအစိုးရက ပြည်ထောင်စုအင်္ဂါရပ် (Federal Organ) ဖြစ်သော အောက်ပါ ကိစ္စရပ်များကိုသာ ကိုင်တွယ်ကျင့်သုံးပိုင်ခွင့် ရှိရမည်။ ယင်းတို့မှာ -
 - (က) နိုင်ငံတကာရေးရာ
 - (ခ) ကာကွယ်ရေး
 - (ဂ) စာတိုက်နှင့် ကြေးနန်း
 - (ဃ) ဆက်သွယ်ရေး
 - (င) ငွေကြေးနှင့် ငွေဒင်္ဂါး
 - (စ) အကောက်ခွန်
 - (ဆ) ဘွဲ့ဂုဏ်ထူး (FACE:11:91)

(ဂ) တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ပထမညီလာခံ၌ အတည်ပြုခဲ့သော ဖွဲ့စည်းပုံ
အခြေခံ ဥပဒေရေးဆွဲရာတွင် ထားရှိရမည့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏
လမ်းညွှန်ချက် (၇) ချက်

လွတ်လပ်သည့် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် ဗမာနိုင်ငံတော်အတွက်
ရေးဆွဲရမည့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သည့်လမ်းညွှန်ပြဌာ
န်းချက်(၇) ချက်ကို တင်သွင်းပြီး အတည်ပြုချက် ရယူခဲ့သည်။

တောင်တန်းဒေသများနှင့် ကရင်နီနယ်များ အပါအဝင်ဖြစ်သော မြန်မာ
နိုင်ငံတော်သူ နိုင်ငံတော်သားတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များသည် တိုင်းသူပြည်သား
တို့၏ အာသီသန္တနှင့် လျော်ညီစွာ၊ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကို
စီစဉ် ရေးဆွဲရန်အလို့ငှာ စုံညီစုဝေးကြလျက် အောက်ပါ ပြဌာန်းချက်များကို ချမှတ်
ကြောင်း။

- ၁။ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသည် မြန်မာပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်ဟု
ခေါ်တွင် စေသော လွတ်လပ်သည့် အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်သမ္မတနိုင်ငံ၏
ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ ဖြစ်စေရမည်။ ထို့အပြင် -
- ၂။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်တွင် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေဟု သတ်မှတ်
ဖော်ပြသည့် တသီးပုဂ္ဂလ ပြည်နယ်များသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ
ဥပဒေတွင် သတ်မှတ်ပြထားသည်နှင့်အမျှ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာ
ရရှိစေရမည်။ ထို့အပြင် -
- ၃။ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် လွတ်လပ်သော သမ္မတဗမာနိုင်ငံတော်နှင့်တကွ
အပါအဝင်ဖြစ်သည့် ပြည်နယ်များနှင့်အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းအားလုံးတို့၏
အခွင့်အာဏာဟူသမျှ တို့သည် တိုင်းသူပြည်သားတို့ထံမှ ဆင်းသက် စေရ
မည်။ ထို့အပြင် -
- ၄။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်၏ တိုင်းသူပြည်သားမှန်သမျှသည် လူမှုရေးရာ၌
လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးရာ၌ လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးရာ၌ လည်းကောင်း
တရားမျှတမှု ရှိစေလျက်၊ အဆင့်အတန်း အခွင့်အရေး ဥပဒေသက်ရောက်
မှုတို့တွင် ဆူကြုံနိုင်မှု မြင့်မရှိ၊ ပကတိ တူညီစေရမည်အပြင်၊ တရားဥပဒေနှင့်

သော်လည်းကောင်း၊ အများပြည်သူတို့စောင့်စည်းအပ်သော အကျင့်သိက္ခာ နှင့် သော်လည်းကောင်း၊ မဆန့်ကျင်သမျှ လွတ်လပ်စွာကြံစည်ပိုင်ခွင့်၊ လွတ် လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပိုင်ခွင့်၊ ယုံကြည်ပိုင်ခွင့်၊ ဘာသာတရား ကိုးကွယ် ပိုင်ခွင့်၊ ဝတ်ပြုခွင့်၊ ပရိယေသနာ ရှာမှီးပိုင်ခွင့်၊ စည်းရုံးပိုင်ခွင့်၊ ပြုမူဆောင်ရွက် ပိုင်ခွင့်တို့ ရရှိတည်မြဲစေရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် အခိုင်အလုံ သတ်မှတ်ထားရှိစေရမည်။ ထို့အပြင် -

- ၅။ ဤ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် လူနည်းစုများအဖို့ လုံလောက်သော ကာ ကွယ်ချက်များ ထည့်သွင်း ပြဋ္ဌာန်းထားရှိစေရမည်။ ထို့အပြင် -
- ၆။ လွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် သမ္မတဗမာနိုင်ငံ၏ နယ်မြေတို့ တပေါင်း တစည်းတည်း တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးကို လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံ၏ ကြည်း၊ ရေ၊ လေ တို့ကို အချုပ်အခြာ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့်ကို လည်းကောင်း၊ တရားဓမ္မနှင့်တကွ ပြည်ထောင် ချင်းချင်း ဥပဒေအရ ထိန်းစောင့် ထားရှိစေရ မည်။ ထို့အပြင် -
- ၇။ ရာဇဝင်တွင် ထင်ရှားခဲ့သော ဤဗမာနိုင်ငံတော်သည် ကမ္ဘာတွင် မိမိ၏ဂုဏ် ကျက်သရေနှင့် လျော်စွာ ရသင့်ရထိုက်သော အဆင့်အတန်းသို့ ရောက်ရှိ စေရမည့်ပြင်၊ လူသတ္တဝါတို့၏ တိုးတက်ရေးနှင့် ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ ပြည့်ဝရေးတို့ကို တာဝန်အလျောက် စေတနာဖြင့် အစွမ်းကုန်ဖြည့်စွက် ထမ်းရွက်ကာ ပြည်ထောင်ချင်းချင်း ဆိုင်ရာ တရားဓမ္မနှင့် ကျင့်ဝတ်သိက္ခာ ကို အခြေခံပြု၍ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး ရှေ့ရှုလျက် နိုင်ငံတကာတို့နှင့် မိတ် ဝတ်မပျက် တွဲဖက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ခိုင်မြဲသော အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် စောင့် ထိန်းတော့အံ့။

(ဃ) ပင်လုံကတိကဝတ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကြိုးပမ်းမှု

၁၉၄၇ ခုနှစ် မေလ (၁၉) နှင့် (၂၃) ရက်နေ့ ဂျူဗလီဟောခန်းမကြီး၌ ကျင်းပသည့် တိုင်းပြုပြည်ပြု ဖဆပလ ပဏာမပြင်ဆင်မှု ညီလာခံက လက်ခံ အတည်ပြုသော လွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ အတွက် နိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းတွင် အောက်ပါအခန်းများ အပါအဝင် ၁၄ ခန်း ပါရှိသည်။

အခန်း (၁) နိုင်ငံဖွဲ့စည်းပုံ

အခန်း (၂) မူလအခွင့်အရေးများ

အခန်း (၃) နိုင်ငံတော်ဝါဒ၏ ရည်ရွယ်ချက်သဘောတရားများ

အခန်း (၄) ပြည်ထောင်စုဗမာနိုင်ငံတော်သမ္မတ

အခန်း (၅) ပြည်ထောင်စုဥပဒေပြုအဖွဲ့

အခန်း (၆) ပြည်ထောင်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့

အခန်း (၇) ပြည်ထောင်စုဥပဒေအဖွဲ့

အခန်း (၈) ပြည်ထောင်စုပြည်နယ်

အခန်း (၉) ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရပြည်နယ်

အခန်း (၁၀) လူမျိုးစု ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိ

အခန်း (၁၁) တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများ

အခန်း (၁၂) ခွဲထွက်ခွင့်

အခန်း (၁၃) အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေး

အခန်း (၁၄) စပ်ကူးမတ်ကူးကာလ ပြဌာန်းချက်များ

၁။ ပြည်ထောင်စုပြည်နယ်တွင် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ နှင့် သင့်မြတ်သော ပြည်ထောင်စုပြည်နယ် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေမျိုး၊ ထိုအခြေခံ ဥပဒေတွင် ထူးခြားသော ဂုဏ်အင်္ဂါများနှင့် ထူးခြားသော အသွင်အပြင်များလည်းရှိရမည်။

- ၂။ ပြည်ထောင်စု ပြည်နယ်၏ အကြီးအမှူးအား ထိုပြည်နယ်၏ ဥပဒေပြုအဖွဲ့က ရွေးကောက်တင်မြှောက်သော ပြည်စိုးမင်းကြီးဟု ခေါ်ဝေါ်ရန် အကြံပေးသည်။
- ၃။ ပြည်ထောင်စု ပြည်နယ်တွင် ဥပဒေပြုအဖွဲ့သည် အောက်၌ စီစဉ်ရေတွက်ပြထားသော ကိစ္စအမျိုးအစားများတွင် ပါဝင်သော ကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကြွင်းမဲ့ ဥပဒေပြုနိုင်သည်။

- အခန်း (၁) ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ကိစ္စများ
- အခန်း (၂) ဘဏ္ဍာရေး
- အခန်း (၃) စီးပွားရေးကိစ္စများ
- အခန်း (၄) လုံခြုံရေးကိစ္စ
- အခန်း (၅) လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကိစ္စ
- အခန်း (၆) ပညာရေးကိစ္စ
- အခန်း (၇) ကျန်းမာရေးကိစ္စ
- အခန်း (၈) ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စ

(င) ၁၉၄၇ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ အားနည်းချက်များ

ပင်လုံစိတ်ဓာတ်၊ ပင်လုံမှုနှင့် ပင်လုံကတိကဝတ်တို့ကို အခြေခံ၍ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများက ပင်လုံညီလာခံတွင် မျှော်မှန်းခဲ့သော ဒီမိုကရေစီရေး၊ အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်အခွင့်အရေးများအပြည့်အဝရှိသည့် ပြည်နယ် များဖြင့် စစ်မှန်သော ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ်ကို ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းထူထောင်နိုင်ခဲ့ပါက ဤတိုင်းပြည်တွင် အနှစ် (၆၀) ကျော် ပြည်တွင်းစစ်နှင့် ကင်းဝေး ခဲ့မည်။ ထို့အပြင် တပါတီအာဏာရှင်စနစ်နှင့် စစ်အာဏာရှင်စနစ်တို့၏ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုဒဏ်မှလည်း လွတ်ကင်းခဲ့ပေလိမ့်မည်။

သို့ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးများ လုပ်ကြံခံရပြီးနောက် ရေးဆွဲပြဌာန်းခဲ့သော နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လမ်းညွှန်မှု (၇) ချက်မှ သွေဖီခဲ့သည်။ ၎င်းအပြင် **“ပင်လုံစိတ်ဓာတ်၊ ပင်လုံမှုနှင့် ပင်လုံကတိကဝတ်”** တို့ကိုပါ ဥပေက္ခာပြုခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် အခြေခံမူတို့ဖြင့် ပြည်ထောင်စုသစ်ကို ဖွဲ့စည်းထူထောင်ကြမည်ဟု ပင်လုံတွင် ကတိရှိခဲ့ကြသော်လည်း ၁၉၄၇ ခုနှစ် နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသည် ပြည်ထောင်စုစနစ်မှ လမ်းလွဲ၍ ပြည်ထောင်စုစနစ်နှင့် တပြည်ထောင်စနစ်တို့ ရောစပ်ပေါင်းစည်းထားသော အတုအယောင် ပြည်ထောင်စု ဖြစ်သွားခဲ့ပေသည်။

ပထမ အားနည်းချက်မှာ - **“ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် အမျိုးသားပြည်နယ်များကို ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် နိုင်ငံရေးအာဏာများ အပြည့်အဝအပ်နှင်းခြင်းမရှိ”** သည့် အချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လမ်းညွှန်မှုအရ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် အမျိုးသားပြည်နယ်များသည် မိမိတို့၏ ပြည်နယ်လွှတ်တော်၊ ပြည်နယ်အစိုးရ၊ ပြည်နယ်တရားရုံးများကို ထူထောင်ခွင့်ရှိစေရမည်။ ၎င်းအပြင် ဥပဒေပြုအာဏာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာနှင့် တရားစီရင်ရေးအာဏာများကို လွတ်လပ်စွာကျင့်သုံးပြဌာန်းခွင့် ရရှိရန်အတွက် အမျိုးသားပြည်နယ်အသီးသီးတွင် မိမိတို့၏ အမျိုးသား ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေများကို သီးခြားလွတ်လပ်စွာ ရေးဆွဲပြဌာန်းခွင့် ရှိစေရမည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၄၇ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် အမျိုးသားပြည်နယ်များကို ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် နိုင်ငံရေးအာဏာများ အပ်နှင်းခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေများကိုလည်း သီးခြားလွတ်လပ်စွာ ရေးသားပြဌာန်းခြင်း မပြုဘဲ ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် တင်းကျပ်စွာ ပူးတွဲပြဌာန်းခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် အမျိုးသားပြည်နယ်များအနေဖြင့် မိမိကံကြမ္မာကို လွတ်လပ်စွာ ပြဌာန်းခွင့် မဆိုထားဘိ၊ မိမိတို့၏ အမျိုးသားပြည်နယ်ရေးရာများကိုပင် လွတ်လပ်စွာ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။

ဒုတိယ အားနည်းချက်မှာ - **“ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ထဲမှ လူမျိုးစုလွှတ်တော် ခေါ် အထက်လွှတ်တော်တွင် အမျိုးသားပြည်နယ်များက ဦးရေ**

တူညီသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို အညီအမျှ စေလွှတ်ရမည်” ဖြစ်သော်လည်း အောက်လွှတ်တော်ကဲ့သို့ လူဦးရေအချိုးအစားကို အခြေခံပြီး ရွေးချယ်စေလွှတ်ခဲ့သောကြောင့် တန်းတူရေးဟူသော အနှစ်သာရကင်းမဲ့ခဲ့သည်။ လူဦးရေ ပိုများသော ဗမာ (ဝါ) မြန်မာလူမျိုးများက အထက်လွှတ်တော်နှင့် အောက်လွှတ်တော်တွင် နိုင်ငံရေးအရ လွှမ်းမိုးထိန်းချုပ်ခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ပြည်ထောင်စုတစ်ခုလုံး၏ နိုင်ငံတော်အာဏာရပ်များစုစည်းရာ ဗဟိုဖြစ်သော ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကို လူမျိုးတမျိုး၏ လက်ထဲသို့ ထိုးအပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ထို့ထက်ပိုမိုဆိုးဝါးသော တတိယအားနည်းချက်မှာ ပြည်ထောင်စုစနစ်အရ အမျိုးသားပြည်နယ်များက ပြည်နယ်အစိုးရကို လွှတ်လပ်စွာ ဖွဲ့စည်းပြီး ပြည်ထောင်စုအစိုးရကို ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းရမည် ဖြစ်သော်လည်း ဗမာ (ဝါ) မြန်မာလူမျိုးများအတွက် အမျိုးသားပြည်နယ်တခုအဖြစ် သီးခြားဖွဲ့စည်းခြင်းမပြုဘဲ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ အာဏာတစ်ခုလုံးကို ထိုလူမျိုးများအား လုံးဝဥသပုံ ထိန်းချုပ်ခွင့် ပေးထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

(စ) ပင်လုံကတိကဝတ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကြိုးပမ်းခြင်း

(၁) တောင်ကြီးမြို့တွင် ကျင်းပသော ပြည်နယ်ပေါင်းစုံညီလာခံကြီး

၁၉၆၁ ခုနှစ် ဇွန်လ (၈) ရက်နေ့မှ (၁၆) ရက်နေ့ထိ တောင်ကြီးမြို့တွင် အခြေခံ ဥပဒေ ပြင်ဆင်ရန်အတွက် အဓိကရည်ရွယ်ပြီး ပြည်နယ်ပေါင်းစုံညီလာခံကြီးကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ပြည်နယ်ပေါင်းစုံ ရှမ်း၊ ကယား၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ချင်း၊ မွန်၊ ရခိုင် ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

ကိုယ်စားလှယ်များ ...

၁။ ကယားပြည်နယ် ကိုယ်စားလှယ် (၂၀)

၂။ မွန်ကိုယ်စားလှယ် (၁၃)

၃။ ရခိုင် ကိုယ်စားလှယ် (၅)

၄။ ကရင် ပြည်နယ်ကိုယ်စားလှယ် (၂၇)

၅။ ချင်း ကိုယ်စားလှယ် (၅)

၆။ ကချင်ပြည်နယ် ကိုယ်စားလှယ် (၂၆)

၇။ ရှမ်းပြည်နယ် ကိုယ်စားလှယ် (၁၃၀)

စုစုပေါင်းကိုယ်စားလှယ် (၂၂၆) ဦးဖြစ်သည်။ လေ့လာသူများ (၁၀၄)

စုစုပေါင်း ပါဝင်တက်ရောက်သူများ (၃၃၀) ဦးဖြစ်သည်။

၁၉၆၁ ခုနှစ် ဇွန်လ (၁၆) ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော ညီလာခံကြီး၌ အောက်ပါ အဆို (၅) ရပ်ကို ဆုံးဖြတ်အတည်ပြုသည်။

အဆိုအမှတ် (၂) ဖြစ်သော “ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ရေး ဆွဲရေးအဆို” နှင့်ပတ်သတ်၍ ရှမ်းပြည်နယ်မှ တင်သွင်းသော ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကို နိုင်ငံတော်မှ ပြင်ဆင်ရန် ဤညီလာခံမှ တညီတညွတ်တည်း သဘောတူထောက်ခံသည်။

အဆိုအမှတ် (၁)။ ။ ပြည်နယ်များ၊ ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရေး အဆို

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး အခွန်ရှည်ရေးနှင့် ပြည်နယ်များ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး လူမျိုးစုတန်း တူညီမျှရေးတို့ကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် အလို့ ငှာ “ပြည်နယ်များ ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့” ဖွဲ့စည်းရန် ဤညီလာခံကြီးက တညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ကြောင်း။

အဆိုတင်သွင်းသူ ။ ။ ဦးမောင်မောင် (ရ-တ-ည၊ ရခိုင် ကိုယ်စားလှယ်)

အဆိုထောက်ခံသူ ။ ။ ဒူဝါ လဝမ်လီ (ပြည်သူ့လွှတ်တော်အမတ်၊
ကချင်ကိုယ်စားလှယ်)

အဆိုအမှတ် (၂) ။ ။ ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေး ဆွဲရေး အဆို”

လက်ရှိ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတွင်

ပြည်နယ်နှင့် လူမျိုးစုတိုင်း တန်းတူညီမျှမှု၊ လုံလောက်စွာ ပြဌာန်းခြင်း မရှိသည့် အတွက် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ကြီး အခွန်ရှည်စွာ တည်တန်နိုင်မြဲရေးကို လိုလားသောအားဖြင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံကို ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသောကြောင့် -

- (က) ရှမ်းပြည်နယ်မှတင်သွင်းသော ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ ၏ ဖွဲ့စည်းပုံ ပြင်ဆင်ရေး “မူ” ကို မူအားဖြင့် ဤညီလာခံမှ တညီတညွတ်တည်း သဘောတူ ထောက်ခံကြောင်း။
- (ခ) ဤရှမ်းပြည်၏ မူကို အခြေပြု၍ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်ရေးဆွဲပါရန် နိုင်ငံတော်အစိုးရအား တောင်းဆိုကြောင်း။

အဆိုတင်သွင်းသူ ။ ။ ဦးချစ်မောင် (ကယားပြည်နယ် ကိုယ်စားလှယ်)

အဆိုထောက်ခံသူ ။ ။ ဦးထွန်းမြင့် (ရှမ်းပြည်နယ် ကိုယ်စားလှယ်)

နိုင်ငွေသိန်း (မွန် ကိုယ်စားလှယ်)

စောသင်းစိန် (ကရင် အမျိုးသားကိုယ်စားလှယ်)

အဆိုအမှတ် (၃)။ ပြည်ထောင်စု အမျိုးသားညီလာခံကြီး ကျင်းပရေး အဆို

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ကြီး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် စည်ပင်သာယာရေး အတွက် ပြည်ထောင်စုအတွင်းရှိ ပြည်နယ်သူ ပြည်နယ်သားအချင်းချင်း တိုးတက် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးနှင့် ပြည်ထောင်စုသူ ပြည်ထောင်စုသားအပေါင်းတို့ တန်းတူ ညီမျှရေးအတွက် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရန် အလို့ငှာ ပြည်ထောင်စုတဝှန်းလုံးမှ လူမျိုး ပေါင်းစုံ ပါဝင်သည့် “**ပြည်ထောင်စုအမျိုးသားညီလာခံကြီး**”တရပ်ကိုသင့်လျော်ရာဒေသတခုခုတွင်အမြန်စီစဉ်ကျင်းပရန် ဤညီလာခံကြီးမှ လိုလားကြောင်း။

အဆိုတင်သွင်းသူ ။ ။ ဦးစမ်းမြိုင် (မွန် ကိုယ်စားလှယ်)

အဆိုထောက်ခံသူ ။ ။ ဦးဘဖြူ (ရခိုင် ကိုယ်စားလှယ်)

အဆိုအမှတ် (၄) ။ ။ မွန်၊ ရခိုင်၊ ချင်း ပြည်နယ်များ အဆို

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ပြည်နယ်ရသင့်ရထိုက်သော အရည် အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသည့် မွန်၊ ရခိုင်၊ ချင်း လူမျိုးစုများက ဆန္ဒပြင်းပြစွာဖြင့် လိုလား တောင်းဆိုလျက်ရှိသော ပြည်နယ်များကို အမြန်ဆုံး အကောင်အထည် ဖော်ထုတ် ပေးရန် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရအား ဤညီလာခံကြီးမှ တိုက်တွန်း ကြောင်း။

အဆိုတင်သွင်းသူ ။ ။ ဦးဇန့်ထားဆင် (ကချင် ကိုယ်စားလှယ်)

အဆိုထောက်ခံသူ ။ ။ ဦးကျော်စိန် (ရှမ်းပြည်နယ် ကိုယ်စားလှယ်)

အဆိုအမှတ် (၅) ။ ။ နယ်ချဲ့ ဆန့်ကျင်ရေး အဆို

ပြည်ထောင်စုနယ်မြေပေါ်သို့ လက်နက် ကျူးကျော်နေသော တရုတ်ဖြူများအား ပြင်းထန်စွာ ရှုတ်ချကြောင်း။ ထို့အပြင် နယ်ချဲ့တရုတ်ဖြူများအား စွမ်းစွမ်းတမံ တိုက်ထုတ်လျက်ရှိသော တပ်မတော်ကြီးအား ဤညီလာခံကြီးက လှိုက်လွဲစွာ ချီးကျူးကြောင်း။

အဆိုတင်သွင်းသူ ။ ။ ဦးစိုးမောင် (ရှမ်းပြည်နယ် ကိုယ်စားလှယ်)

အဆိုထောက်ခံသူ ။ ။ ဦးအယ်လ်အောင်စိန် (ကယားပြည်နယ် ကိုယ်စားလှယ်)

(၂) ရှမ်းပြည်မှ တင်သွင်းသော ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ရေး (သို့မဟုတ်) ဖက်ဒရယ်မှု ဆုံးဖြတ်ချက်

၁။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင်

(၁) မြန်မာပြည်နယ်

(၂) ရှမ်းပြည်နယ်

(၃) ကချင်ပြည်နယ်

(၄) ကရင်ပြည်နယ်

- (၅) ကယားပြည်နယ်
- (၆) ချင်းပြည်နယ်
- (၇) ရခိုင်ပြည်နယ်
- (၈) မွန်ပြည်နယ် များပါဝင်ကြမည်။
- ၂။ ဤ ပြည်နယ်များသည် တန်းတူရည်တူဖြစ်ကြပြီး ဗဟိုပြည်ထောင်စုသို့ လွှဲအပ်ထားသော အာဏာများမှအပ လုံးဝအချုပ်အခြာအာဏာပိုင် သမ္မတ နိုင်ငံများဖြစ်ကြမည်။ (ဆွစ်ဇာလန်နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု များကဲ့သို့)
- ၃။ ပြည်နယ်အသီးသီးတွင် သီးခြားအခြေခံဥပဒေများ၊ သီးခြားဥပဒေပြုအဖွဲ့များ၊ သီးခြားအစိုးရ အဖွဲ့များ ရှိကြမည်။
- ၄။ ပြည်ထောင်စုပါလီမန်တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် လူမျိုးစုလွှတ်တော် ဟူ၍ လွှတ်တော် (၂) ရပ် ပါဝင်မည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကို လူဦးရေအလိုက် ရွေးကောက်တင်မြှောက်၍ လူမျိုးစုလွှတ်တော်သို့ ပြည်နယ်များသည် ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ အညီအမျှ စေလွှတ်ကြမည်။ လွှတ်တော် (၂) ရပ်စလုံး တန်းတူအာဏာ ရှိကြမည်။
- ၅။ လွှတ်တော် (၂) ရပ်ပူးတွဲကျင်းပသော အစည်းအဝေးမှ ပြည်ထောင်စု အစိုးရ အဖွဲ့နှင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်မည်။ အစိုးရအဖွဲ့ ပုံစံမှာ ဆွစ်ဇာလန်အစိုးရနှင့် ခပ်ဆင်ဆင် ဖြစ်မည်။ သို့သော် မြန်မာပြည် ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် ပါလီမန်ကို တာဝန်ခံရမည်။ အစိုးရအဖွဲ့ ဝန်ကြီး များသည် ပါလီမန်အမတ်များသာ ဖြစ်ရမည်။
- ၆။ အောက်ပါ ဌာနများကို ပြည်ထောင်စုဌာနများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားမည်။
- (၁) နိုင်ငံခြားဆက်သွယ်ရေး
 - (၂) ကာကွယ်ရေး
 - (၃) ငွေစက္ကူနှင့် ငွေဒင်္ဂါးထုတ်လုပ်ရေး
 - (၄) စာတိုက်နှင့် ကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေး
 - (၅) မီးရထားနှင့် လေကြောင်းဆက်သွယ်ရေး
 - (၆) ဆိပ်ကမ်းခွန်ကောက်ခံရေး

(၇) ပြည်ထောင်စု ဘဏ္ဍာရေး

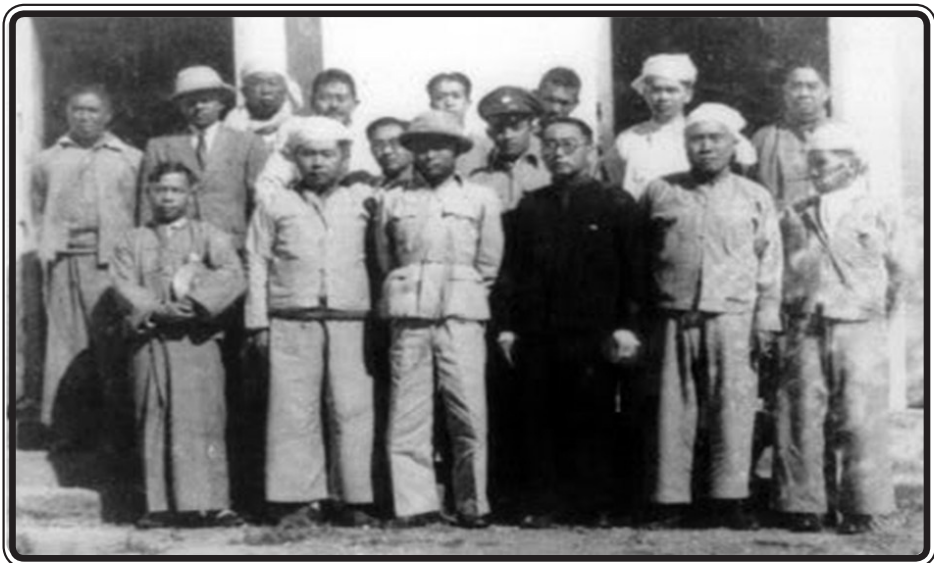
(၈) ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် ပြည်ထောင်စုစစ်စစ် အစိုးရအဖွဲ့ ဖြစ်
လေရာ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးဌာနများ ပါဝင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။

၇။ ပြည်နယ်များအားလုံးသည် လုံးဝ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး (Complete Auto-
nomy) ရှိကြမည်။ ပြည်နယ်အချင်းချင်းက သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်
ထောင်စုက သော်လည်းကောင်း ပြည်နယ်အတွင်းရေး ကိစ္စများတွင် ဝင်
ရောက်စွက်ဖက်နိုင်ခွင့် မရှိစေရ၊ ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေး အကြီးအမှူးများကို
ပြည်နယ်သမ္မတများဟု ခေါ်တွင်စေမည်။

၈။ ပြည်နယ်တိုင်းသည် ပြည်ထောင်စုမှ ခွဲထွက်နိုင်သောအခွင့်အရေး ရှိကြ
မည်။

၉။ ဆွစ်ဇာလန်ပြည်ထောင်စုမှာကဲ့သို့ ပြည်ထောင်စု အမြဲတန်း စစ်တပ်ထား
ရှိရေး၊ မရှိရေးကို ပြည်ထောင်စုပါလီမန်က အလေးအနက် စဉ်းစားမည်။

General Aung San (Center) at Yawnghwe Palace, after the Panglong Conference: Others in the front
row are Hsamongkham, Mongpawm, Yawnghwe and Pangmi

အခန်း (၅)

ပင်လုံစိတ်ဓာတ် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်

ပင်လုံစိတ်ဓာတ် ဆိုသည်မှာ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၂) ရက်နေ့တွင် ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း ပင်လုံမြို့၌ ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသော ပင်လုံစာချုပ်နှင့် ထိုစာချုပ်၏ အစိတ်အပိုင်းများဖြစ်ကြသည့် အောင်ဆန်းအက်တလီစာချုပ် အပိုဒ် (၈)၊ နယ်ခြား ဒေသစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မတီထံသို့ Supreme Council of United Hills People (SCOUHP) တင်ပြချက်နှင့် နယ်ခြားဒေသစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မတီ အစီရင်ခံစာတို့အပါအဝင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင်များအကြား အခိုင်အမာအပြန်အလှန်ပေးခဲ့ကြသော ကတိကဝတ် များနှင့် သဘောတူညီချက်များကို လိုက်နာစောင့်ထိန်းပြီး အကောင်အထည်ဖော် လိုသော စိတ်ဓာတ် ကို ဆိုလိုသည်။

ပင်လုံစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုး ပေါင်းစုံ တန်းတူရည်တူပူးပေါင်း၍ ထူထောင်ထားသော ပြည်ထောင်စုကြီးအတွင်း မှီတင်း နေထိုင်ကြကုန်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများသည် မိမိတို့ လူမျိုးများ၏ ကံကြမ္မာ ကို မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် လွတ်လပ်စွာ ဖန်တီးခွင့်၊ ဆုံးဖြတ်ခွင့်နှင့် ပြဌာန်းခွင့် အပြည့် အဝရှိ၍ ပြည်ထောင်စုတစ်ခုလုံး၏ အရေးအရာ အားလုံးကိုလည်း စုပေါင်း၍ စီမံခန့်ခွဲခွင့် ရှိရမည်ဟူသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပင်လုံစိတ်ဓာတ်သည် ဒီမိုကရေစီရေး၊ အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်အခွင့်အရေးများ ကို အပြည့်အဝအာမခံချက် ပေးနိုင်သည့် စစ်မှန်သောဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ထူထောင်ရေးကိုအခြေခံသည့် စိတ်ဓာတ်ပင် ဖြစ်သည်။

(၁) ကချင်အမျိုးသားညီလာခံ သဘောထားအပေါ် ဗိုလ်ချုပ်ပြောကြားသည့် ကတိမိန့်ခွန်း

General Aung San seen with representatives at Kachin National Conference (1946)

၁၉၄၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၂၈) ရက်နေ့ မှ ဒီဇင်ဘာလ (၃) ရက်နေ့အထိ မြစ်ကြီးနားမြို့တွင် ဒုဝါကြီးများ ဦးဆောင်ပြီး ပြည်သူလူထု (၅,၀၀၀) ကျော် ပါဝင် တက်ရောက်သော ကချင်အမျိုးသားညီလာခံ မနောပွဲတော်ကြီးကို ကျင်းပပြုလုပ် ခဲ့သည်။ ယင်းညီလာခံကြီးမှ ကချင် အမျိုးသားသည် ဗမာပြည်မနှင့် တပြိုင်တည်း လွတ်လပ်ရေးရယူပြီး လွတ်လပ်သော ကချင်သမ္မတနိုင်ငံထူထောင်ရန် ဆုံးဖြတ် ကြသည်။ ယင်း ဆုံးဖြတ်ချက် အတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ညှိနှိုင်းရန် ဒုဝါကြီး ဆမားဒူဝါဆင်ဝါးနောင် အား တာဝန် ပေးလိုက်သည်။

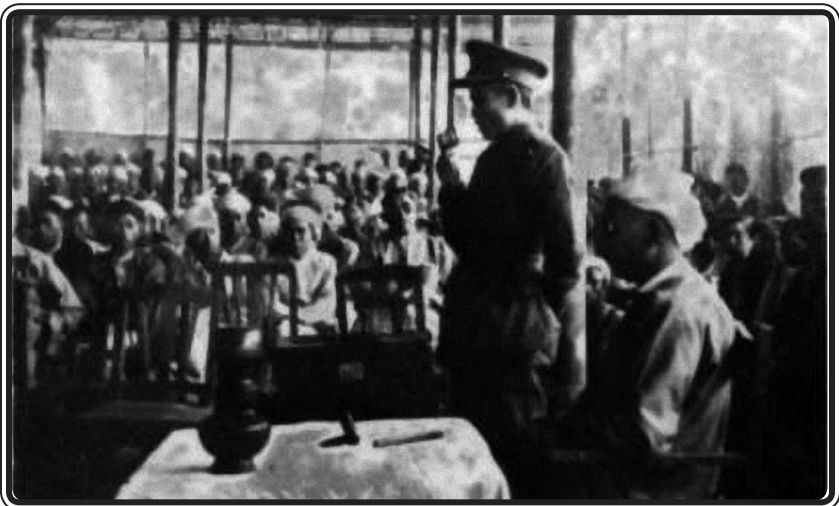
ကချင်အမျိုးသားများ လွတ်လပ်ရေးအတွက် တက်ကြွနေစဉ် ၁၉၄၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၂၈) ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြစ်ကြီးနားမြို့သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ဒုဝါကြီးသည်ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်ကချင်သေနတ်ကိုင်တပ် ရင်း (၂)၊ သီးသန့်ရိပ်သာတွင် အင်္ဂလိပ် မသိအောင် လျှို့ဝှက် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ကချင် အမျိုးသားညီလာခံမှ ဆုံးဖြတ်ထားသည့်အတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို တင်ပြ ရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "ကချင်ပြည်သည် ဗမာပြည်မနှင့် တပြိုင်တည်း

လွတ်လပ်ရေးရယူလိုခြင်းသည် အင်မတန်မှ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဂုဏ်ယူကြောင်း၊ သို့ရာတွင် သီးခြား ကချင်သမ္မတနိုင်ငံ မထူထောင်ဘဲ ဗမာပြည်နှင့် တန်းတူရည်တူ ပြည်ထောင်စု တည်ထောင်သွားပါက နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အကျိုးပိုရှိစေမည် ဖြစ်ကြောင်း” ပြန်လည် ရှင်းပြခဲ့သည်။ ဒူဝါကြီးမှ “ကချင်အမျိုးသားများသည် လူနည်းစု ဖြစ်သဖြင့် ဗမာအမျိုးသားအများစု အနိုင်ကျင့်ခံရမည်ကို အထူးစိုးရိမ်ကြောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်က ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ကို တာဝန်ယူနိုင်မလား” ဟု ပွင့်လင်းစွာမေးရာ၊ ဗိုလ်ချုပ်မှ “လုံးဝတာဝန်ယူမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အကယ်၍ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ကို မပြောနိုင်ပါက မိမိကိုယ်တိုင် ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်မှ နှုတ်ထွက်ပြီး သီးသန့် ကချင် သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ရေးတွင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ တက်ကြွစွာ ပါဝင်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း” ပြတ်သားစွာ ပြန်လည်ရှင်းပြရာ ကချင်ဒူဝါကြီး များက ဗိုလ်ချုပ်အပေါ် များစွာလေးစားပြီး ယုံကြည်မှု ပိုမိုရရှိသွားခဲ့သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းများနှင့် တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်တွင် ရှမ်းအမျိုးသားခေါင်းဆောင် ညောင်ရွှေစော်ဘွားကြီး စပ်ရွှေသိုက် ၏ ဆွေးနွေးချက်များ၊ ဖြေကြားချက်များသည် ပင်လုံစာချုပ်၊ ပင်လုံစိတ်ဓာတ်၊ ပြည်ထောင်စုကတိသစ္စာပြုထားသည့် သမိုင်းဝင်မှတ်တမ်းများပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤ စာတမ်းတွင် ဖော်ပြပါသမိုင်းဝင်အပိုင်း (၃) ပိုင်းသည် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့် တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်များတို့က သီးခြားစီတည်ရှိသော နယ်မြေများ တပြိုင်တည်း လွတ်လပ်ရေးရယူရန်နှင့် လွတ်လပ်ရေးရပြီးပါက အမျိုးသားများ တန်းတူရည်တူ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ရှိသော ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတည်ထောင်ရန် သံဓိဋ္ဌာန်ချမှတ်ထားသည့် ပင်လုံစာချုပ်နှင့် သက်ဆိုင်သော သမိုင်းဝင် မှတ်တမ်း အပြည့်အစုံ ဖြစ်သည်။

(၂) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လွိုင်ကော်မြို့ မွှောရုံတွင် ပြောကြားသည့် ကတိမိန့်ခွန်း

General Aung San addressing the 1947 Panglong Conference

၁၉၄၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ (၂၃) ရက် လွိုင်ကော်မြို့ မွှောရုံတွင် ကရင်နှစ်သစ်ကူး ပွဲတော် ကျင်းပခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကြွရောက်လာပြီး ပြောကြားချက်မှာ- "အင်္ဂလိပ်ပေးထားသော ကရင်နီပြည် လွတ်လပ်ရေးသည် ပြည့်ဝသော လွတ်လပ်ရေးဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ဗမာပြည်ရရှိမည့် လွတ်လပ်ရေးသည် အပြည့်အဝ လွတ်လပ်ရေး ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကရင်နီပြည်အနေဖြင့် ဖွဲ့စည်းမည့် ပြည်ထောင်စုဗမာနိုင်ငံတွင် ပြည်နယ်တခုအဖြစ် ပါဝင်ပါက ကရင်နီပြည်သည် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး အပြည့်အဝရှိစေရမည်ဖြစ်ပြီး ကရင်နီပြည်တွင်းရေးကို ဗမာက လုံးဝဝင်ရောက်စွက်ဖက်မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ ကရင်နီပြည်အရေးကို ကရင်နီပြည်သူပြည်သားများကသာ တိုက်ရိုက်ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် အပြည့်အဝ ရှိစေရမည်ဖြစ်ကြောင်း" ပြောကြားသွားသည်။ ကရင်နီပြည် ခေါင်းဆောင်များက "ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေးရအောင် ကြိုးစားပါ။ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲပြီးပါက ကရင်နီပြည်အနေဖြင့် ပြည်ထောင်စုတွင် ပါဝင် သင့်၊ မသင့် နောက်မှ ပြည်သူ့ဆန္ဒ သဘောထားရယူမည်ဖြစ်ကြောင်း" ပြောကြားသွားသည်။ ဤသည်လည်း ပင်လုံစိစာတ် ပဋိညာဉ်နှင့် ဆက်စပ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပေမည်။

(၃) ပင်လုံညီလာခံတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမြွက်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း

၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၀) ရက်နေ့၊ ပင်လုံတွင် ကျင်းပပြုလုပ်သည့် တောင်တန်းဒေသ ညီလာခံ၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားရာတွင်

“တောင်တန်းနယ်များကို ဗြိတိသျှ အုပ်ချုပ်သည်ကို ဗမာများက မကြိုက်ကြောင်း၊ ဗမာများသည် တောင်တန်းဒေသအတွက် ပြောဆိုခြင်းမှာ ဗမာပြည်နှင့် တန်းတူ အဆင့်အတန်း၊ အခွင့်အရေး ရစေလိုသောကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဗမာလူမျိုးသည် ဗြိတိသျှကျွန် မဖြစ်လိုကြောင်း၊ ထိုနည်းတူ တောင်တန်းလူမျိုးများသည်လည်း ဗမာ ကျွန်အဖြစ် မဖြစ်စေရကြောင်း”

ပင်လုံစာချုပ်ပဋိညာဉ်အဖြစ် ပွင့်လင်းသည့် သမိုင်းဝင် ကတိကဝတ် မိန့်ခွန်းများ မြွက်ကြားသွားခဲ့သည်။

(၄) တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ညီလာခံတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြွက်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ် မေလ (၁၉) ရက် ဖဆပလ၏ ပဏာမပြင်ဆင်ရေးညီလာခံတွင် နိုင်ငံတော်အတွက် ရေးဆွဲရမည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သည့် လမ်းညွှန်ချက် (၇) ချက်ကို ချမှတ်သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဇွန်လ (၁၆) ရက် တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်၏ ပထမအကြိမ်ညီလာခံ၌ မိန့်ခွန်း ပြောကြားချက်မှာ -

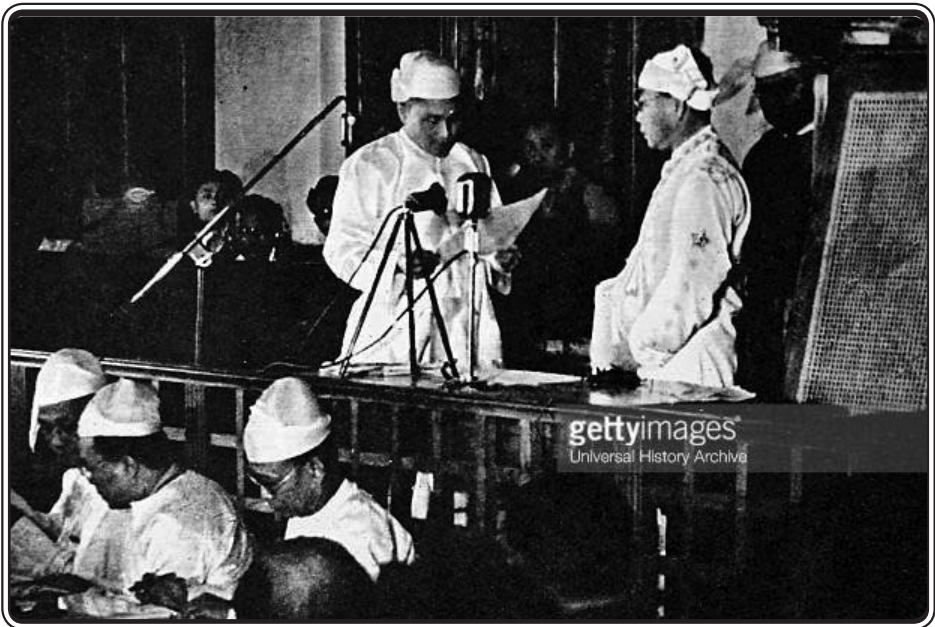
“တောင်တန်းဒေသတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ စိုးရိမ်စရာအလျဉ်း မရှိပါနှင့်။ ကျနော်တို့ တောင်တန်းဒေသနှင့် သဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့တဲ့ စာချုပ်အရ ဖြစ်စေ၊ နောက်ပြီး နယ်ခြားဒေသစုံစမ်းရေး အဖွဲ့ အစီရင်ခံစာမှ ထောက်ခံချက်များအရ ကျနော်တို့ လက်ခံ လာသည့် အတိုင်းဖြစ်စေ၊ လက်ခံထားတဲ့ သဘောမပါဘဲ (Not only the letter of agreement) ဒီ စာသဘောကို ကျနော်တို့

သဘောတူညီ လာခဲ့တာတွင် မကဘဲ ကျနော်တို့ မှ (The spirit of agreement) သဘောတူညီလာခဲ့တာကို၊ ပြီးတော့ ဒီအတိုင်းပဲ ဒီတိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်မှာ လုပ်မှာပါပဲ ဆိုတာ တောင်တန်း ကိုယ်စားလှယ်များကို တိတိလင်းလင်း နားလည်စေချင်ပါတယ်။ ကျနော်တို့ ပေးထားသောကတိ၊ နားလည်ပြီးသား သဘောတူညီချက်များကို နယ်ချဲ့သမားလို ဖောက်ဖျက်ခြင်း မလုပ်ပါဘူး။ ဒီလိုပေးထားသောကတိ၊ နားလည်ပြီးသား သဘောတူညီချက်များကို ဖောက်ဖျက်မည်လား။ သံသယရှိတဲ့ လူတွေဟာ ကျနော်တို့ရဲ့ Sense of honour, sense of self-respect, sense of pride ကို စော်ကားတယ်လို့ ကျနော်တို့ ယူဆပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျနော်တို့ဗမာလူမျိုးစုများဖြစ်တဲ့ လူတွေဟာ ခင်ဗျားတို့သဘောမတူဘဲ မနေနိုင်တဲ့ အခြေအနေမျိုးကို လက်တလုံးခြား လိမ်တဲ့ နည်းနဲ့လည်း ကျနော်တို့ မလုပ်ပါဘူးဆိုတာ အတိအလင်း နားလည်စေချင် ပါတယ်”

ဟု ပင်လုံစာချုပ် ပဋိညာဉ်အဖြစ် ကတိကဝတ်မိန့်ခွန်းများကို မြွက်ကြားခဲ့သည်။

(၅) တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်တွင် ညောင်ရွှေစော်ဘွားကြီး စစ်ရွှေသိုက် မြှောက်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း

ညောင်ရွှေစော်ဘွားကြီးစစ်ရွှေသိုက်သည် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဇွန်လ (၁၃) ရက်နေ့က ကျင်းပပြုလုပ်သော တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် ဦးနုအား လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြှောက်ရန် အဆိုတင်သွင်းမိန့်ခွန်းမြှောက်ကြားခဲ့သည်။ ယင်း မိန့်ခွန်းမြှောက်ကြားချက်မှ အချို့ကို ကောက်နုတ်တင်ပြလိုပေသည်။

Sao Shwe Thaïke of Yawnghwe with U Nu seen at Constituent Assembly's First Session

“ကျွန်ုပ်တို့ ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်း တောင်ပေါ်တိုင်းရင်းသားများဟာ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့စနစ်အောက်က လွတ်မြောက်ဖို့ ဗမာပြည်မနှင့် ပူးပေါင်းသွေးစည်းနေကြရပေမည်။ ဟို ရှေးရာဇဝင်က အဖြစ်အပျက်တွေကို သတိရပြီး ဗမာတွေဟာ တို့ထက်ပိုပြီး လူလည်းများတယ်။ ဉာဏ်လည်း သာတယ်။ ဒီတော့ တနေ့နေ့မှာ မတော်တဆများ တို့ကို လူမျိုးငယ် ဆိုပြီး ဖိနှိပ်စော်ကားလုပ်များနေမလားဆိုပြီး ဓမ္မတာအတိုင်း တထိတ်ထိတ် တွေးပူစိုးရိမ်လျက် ရှိကြပါတယ်။”

သခင်မြ (သာယာဝတီ ကျေးလက်တောင်ပိုင်း) “မဖြစ်ရပါဘူး။”

ညောင်ရွှေစော်ဘွားကြီးက -

“ကျွန်ုပ်တို့ အင်မတန်မြတ်နိုးတဲ့ တန်းတူအခွင့်အရေး၊ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်၊ ခွဲထွက်လိုက ခွဲထွက်နိုင်ခွင့်တွေကိုများ ထိပါးကျူးကျော်ပြု လေမလားလို့ လည်း တထင့်ထင့်ဖြစ်မယ် ဆိုလျှင် ဓမ္မတာအတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ မလွန်ဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ မတော်တဆ ဒီလို မဖွယ်မရာ၊ မတရားမှုတွေများ ဖြစ်ပေါ်လာ လို့ရှိရင် အားနည်းတဲ့ဘက်က အစဉ်နေလာတဲ့ သခင်နဟာ တရားလမ်းမှန် အတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ဘက်က ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့ ကာကွယ်ပေးနိုင်လိမ့်မယ်လို့ မျှော် လင့် အားထားပါတယ်။ (ဩဘာသံများ) ကျွန်ုပ်တို့ သဘောကတော့ ရိုးရိုးနဲ့ ခပ်ရှင်းရှင်းပဲ။ လောလောဆယ် အင်္ဂလိပ်ကျွန်ဘဝက လွတ်ချင်တယ်။ ဒီလို လွတ်လပ်ရေးရဖို့ ဗမာပြည်နဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှဖြစ်မယ်ဆိုပြီး ယုံကြည် လို့ ယခု ဒီ လွတ်တော်မှာ ရောက်လာကြပါ တယ်။ (ဩဘာသံများ) ဒါပေမဲ့ အင်္ဂလိပ်ကျွန်ဘဝက လွတ်ပြီး ပခုံးပြောင်းအဖြစ် ဗမာတွေရဲ့ ကျွန် ဖြစ်သွား မှာကိုလည်း မလိုချင်ပါဘူး။ (ရယ်သံများနှင့် ဩဘာသံများ) နှစ်ဦးနှစ်ဘက် စလုံး လွတ်လပ်ကြီးပွားရေးအတွက် တန်းတူရည်တူ အခွင့်အရေးတွေနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားကြဖို့ဆိုရင် အစဉ်သဖြင့် အဆင်သင့်ရှိတယ် ဆို တာလည်း ရှင်းရှင်း ဘွင်းဘွင်းပဲ ကတိပေးပါတယ်။” (ဩဘာသံများ)။

ယင်းကဲ့သို့ ညောင်ရွှေစော်ဘွားကြီး စပ်ရွှေသိုက်က မိန့်ခွန်းမြွက်ကြားခြင်း သည် တန်းတူရေးကို မည်မျှ မြတ်နိုးကြောင်း၊ တည်တံ့ခိုင်မြဲ၍ ငြိမ်းချမ်းသာယာ ဝပြောသော ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်ကြီး တည်ထောင်ရေးအတွက် မည်မျှ တန်ဖိုး ထားကြောင်းတို့ကို ဖော်ပြသည့် ပင်လုံစိတ်ဓာတ်ကို ဖော်ထုတ်ပြသ သွားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဒို့

ပင်လုံစာချုပ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရန် နယ်ခြားဒေသစုံစမ်း စစ်ဆေးရေး ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်း၍ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံတို့၏ဆန္ဒကို စုံစမ်းဖော်ထုတ်ခဲ့သော်လည်း၊ ၁၉၄၇ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက ပင်လုံစာချုပ်၏ အနှစ်သာရကို သော်လည်းကောင်း၊ နယ်ခြားဒေသစုံစမ်းရေးကော်မတီ၏ အကြံပေးတင်ပြချက်ကို သော်လည်းကောင်း၊ အပြည့်အဝ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ထို့အပြင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို လုပ်ကြံခဲ့သောကြောင့် ပင်လုံစာချုပ်ကြီးကို အပြည့်အဝ အကောင်အထည်ဖော်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြသည်။

ပင်လုံစာချုပ်၊ ပင်လုံကတိကဝတ်များနှင့် ပင်လုံစာချုပ်၏ အနှစ်သာရများကို ပြန်လည် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းမှုတခုအနေဖြင့် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးပေါင်းစုံတို့က ၁၉၆၁ ဇွန်လတွင် ပြည်နယ်ပေါင်းစုံညီလာခံကြီးကို တောင်ကြီးမြို့တွင် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ တောင်ကြီးညီလာခံတွင် ပြည်နယ်များ ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းကာ ၁၉၄၇ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို စစ်မှန်သော ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုစနစ်ဖြင့် ပြည်လည်ပြင်ဆင် ပြဌာန်းနိုင်ရေးအတွက် **“ပြည်ထောင်စု စစ်စစ်မှု”** ကို တင်သွင်းခဲ့သည်။

ပြည်နယ်များညီညွတ်ရေးအဖွဲ့မှ တင်သွင်းသော **“ပြည်ထောင်စု စစ်စစ်မှု”** ကို ဆွေးနွေးရန် ၁၉၆၂ ဖေဖော်ဝါရီလနှင့် မတ်လများတွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း အသံလွှင့်ရုံ၌ ကျင်းပသည့် ဖက်ဒရယ်နီးနောဖလှယ်ပွဲကြီး မပြီးခင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများသည် အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်အခွင့်အရေးများကို အာမခံချက်ပေးသည့် ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေး ကြိုးပမ်းမှုကို ဟန့်တားသည့် အနေဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းက စစ်တပ်အားကိုး၍ နိုင်ငံတော်အာဏာကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ပင်လုံစာချုပ်၏ မူရင်းအနှစ်သာရ များကို ပြန်လည် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် အခြားနည်းလမ်း မရှိသည့်အဆုံး တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံတို့က လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးကို ယနေ့တိုင် ဆင်နွှဲနေကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤ ပြည်ထောင်စုကြီးကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင်ကြီးများက ပင်လုံတွင် မျှော်မှန်းခဲ့သည့်အတိုင်း ဒီမိုကရေစီရေး၊ အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် အခွင့်အရေးများကို အပြည့်အဝ အာမခံချက်ပေးနိုင်သော စစ်မှန်သည့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကြီးကို တည်ဆောက်နိုင်မှသာ အနှစ် (၆၀) ကျော်ကြာပြီးဖြစ်သည့် ပြည်တွင်းစစ်ကို အဆုံးသတ်နိုင် ပေလိမ့်မည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ အနှစ် (၆၀) ကျော်ကြာပြီးဖြစ်သည့် ပြည်တွင်းစစ်ကို အဆုံးသတ်၍ အမျိုးသားရင်ကြားစေ့ရေးကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် **“ပင်လုံစိတ်ဓာတ်၊ ပင်လုံကတိကဝတ်၊ ပင်လုံစာချုပ်”** ပါသဘောတူညီမှုများကို အမြန်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

Panglong Handbook

Defining

Panglong Agreement, Panglong Promises and Panglong Spirit

Introductory Note

Fully recognizing the need to explain the background for the preparations and publication of the “Panglong Handbook” I have put my pen on this paper.

Following the landslide victory in the 2015 polls, the National League for Democracy (NLD) announced its determination to convene the Union Peace Conference as a 21st Century Panglong. In response to this, the Ethnic Armed Organizations (EAOs), led by those representing the signatories of the original Panglong Conference had met resulting in a 13 point resolution, the last of which was as follows:

“To release a statement welcoming and supporting the planned Union Peace Conference-21st Century Panglong (UPC21CP) and that the Shan, Chin and Kachin leaders representing the original signatories of the Panglong Agreement had met on 7-8 June 2016 to express their confidence that the UPC 21CP shall be held in line with the Panglong Spirit, Panglong Promises and Panglong Essence.”

The preparatory committee appointed by the said meeting, on 28 June 2018, called a coordination meeting which assigned the Pyidaungsu Institute for Peace and Dialogue (PI), Ethnic Nationalities Affairs Center (ENAC) and Kachin Political Consultative Team (KPCT) together with Khun Manko Ban, Sai Nyi Nyi Moe and Pu Lian UK as consultants, to draft the Panglong Handbook.

On 8 July 2016, another meeting was held to form a 10 person Organizing Committee commissioned to convene the EAOs Plenary Meeting in Mai Jayang, 26-29 July 2016, aiming to reach a common position on the future federal union. This 8 July meeting also appointed Zo Tum Hmung, Executive Director of ENC to redraft the Handbook together with Khun Manko Ban, Khuensai Jaiyen, Col Hserh Awn, Doi Lashila and Sai Nyi Nyi Moe to review the draft.

Although one of the original aims was to adopt the draft by consensus, the EAOs Plenary Meeting, after deliberation, concluded with the recommendation that it would need further additions before the final adoption.

Accordingly, a new 10 person drafting team, which I have the honor to head, was appointed to finalize the draft. This final draft was unanimously adopted at the summit meeting on 4 June 2018.

I conclude this introductory note with the message that the booklet is being translated into English as per request by the Chairman of the Restoration Council of Shan State (RCSS).

Khu Oo Reh

Leader

Panglong Handbook Drafting Team

7 June 2018

N.B. The original in Burmese had used the word “owners” instead of “signatories”.

Content

Introductory Note	59
Foreword	63
Chapter (1)		
First and Second Panglong Conference		
First and Second Panglong Conference	65
Aung San-Attle Agreement	67
Kachin Representatives' Meeting	68
Chapter (2)		
The Panglong Agreement		
a. Panglong Agreement (Burmese Version)	71
b. Panglong Agreement (English Version)	78
Chapter (3)		
Interpreting the Panglong Agreement		
Interpreting the Panglong Agreement	81
Reference Documents		
1. Decisions arrived by the Shan-Kachin Committee	83
2. Decisions arrived by the combined Shan-Kachin-Chin Committee	86
3. General Aung San's response to Joint Shan-Kachin-Chin Committee Decisions	88
Chapter (4)		
The Panglong Promises		
The Panglong Promises	91
a. SCoup memorandum to the Frontier Area Committee of Enquiry (FACE)	92
b. FACE: Summary of its Constitutional Recommendations	94
c. General Aung San's 7 Points Constitutional Directive	96
d. Efforts to implement the Panglong Promises	97

e. The 1947 Constitution: its weakness	98
f. More efforts to implement the Panglong Promise		
(1) Inter State Conference in Taunggyi	100
(2) The Constitutional Amendment Proposal submitted by Shan State, also known as Federal Proposal	102

Chapter (5)

Defining Panglong Spirit: Historic Speeches Pertaining to the Panglong Spirit, and Panglong Promises

1. General Aung San's Response to Kachin National Conference's position	106
2. General Aung San's Speech Delivered at the Dhammayone Hall, Loikaw	107
3. General Aung San's Speech Delievered at the Panglong Conference	108
4. General Aung San's Speech Delievered at the Constituent Assembly	108
5. Yawngghwe Prince Sao Shwe Thaik's Speech Delievered at the Constituent Assembly	109
Afterword	111
Bibliography	113

Foreword

The Union of Burma/Myanmar is a nation formed by 4 former British colonial territories that had concluded the Panglong Agreement on 12 February 1947.

President Sao Shwe Thaik of Yawngnaw with British Governor Sir Hubert Rance at the flag raising ceremony on Independence Day, 4 January 1948

The 4 territories: Kachin Hills, Chin Hills, Shan States and Burma were separately invaded, occupied, and governed under separate constitutions by the British colonialists:

- Kachin Hill Tribes Regulation (1895)
- Chin Hills Regulation (1896)
- Shan States Act (1888), later Federated Shan States Act (1922)
- Burma Act (1935) for Burma and Territories under its rule, which came into force two years later

The 1935 Burma Act covered lands invaded and occupied by the Burmese kings, including the Mon kingdom, Rakhine/Arakan kingdom and the Irrawaddy/ Ayeyarwadi delta where the majority Karens inhabited.

The Panglong Conference was attended by leaders of the Karenni (now known as Kayah State) only as observers. It was due to the fact that the Karenni was already an independent country and the Conference was held to discuss the future of the peoples that had lost their independence to British colonialism.

Being independent countries before British occupation, all these countries could exercise their right to separate nationhood. Nevertheless, leaders of all 4 colonial territories had taken the decision for joint independence at both conferences held in Panglong, first in March 1946 and the second in February 1947.

The Panglong Agreement therefore demonstrated a commitment by the peoples of 4 former British colonial territories, which otherwise could have established sovereign independent nations separately, to achieve joint independence and establish a Union based on democracy, national equality and right of self-determination.

Chapter One

First and Second Panglong Conferences

ပထမပင်လုံအစည်းအဝေး
(၁၉၄၆ ခုနှစ်)

ရှေ့တန်း (ဝဲမှယာ) ××××× သခင်နု၊ တောင်ပိုင်ဇော်ဘွား၊ စင်ခွန်ပန်းစိန်၊ ဇူးဝါးဇော်လွန်း၊ ဦးစော၊ ညောင်ရွှေဇော်ဘွား၊ မိတ္ထီလာဦးဘရင်၊ ×××××
သာဗိုင်းခမ်းဇော်ဘွား၊ စင်ထွန်းအေး၊ ပင်မိဇော်ဘွား၊
နောက်တန်း (ဝဲမှ ယာ) ××××× မန်းဘဦး၊ မြောက်ဘီနီဇော်ဘွား၊ ဦးဘဂျမ်း၊ ××××× ဦးမေခင်၊ မိုင်းပွန်းဇော်ဘွား၊ စင်စံထွန်း၊ ××××××××××

Front row Thakin Nu, Prince of Tawngpeng Sao Hkun Pan Sing, Duwa Zau Lawn, U Saw, Yawnghwe
Prince Sao Shwe Thaike, Meikhtila U Ba Yin.....

Back row Mahn Ba Khaing, North Hsenwi Prince Sao Hom Hpa, U Ba Gyan, x,x, U Pe Kin, Mongpaw
Prince Sao Sam Htun,.....

During the Second World War (1939-45), independence movements in India and Burma had gained momentum. One reason was the Atlantic Charter (14 August 1941) jointly issued by President Roosevelt and Prime Minister Churchill, which promised “sovereign rights and self-government restored to those forcibly deprived of them,” particularly those who had fought on the side of the Allies. All these developments had more or less made an impact on Kachin, Shan and others, drawing them together for close consultations.

Then in October 1945, a golden opportunity was offered to the ruling princes of Shan States for a get-together: an invitation by Sao Sam Htun, the ruling prince of Mongpaw, to attend the funeral of his Mahadevi. There, leaders were able to discuss, for the first time in years, the future of their country.

The outcome was the founding of the Shan States Saophas Council (SSSC) at the Haw (palace) of Mongkeung/Mongkung on 31 January 1946. One important decision was to hold a conference in Panglong in March under the assumed headline, “Shan States Handicrafts Exhibition,” timed to coincide with a traditional religious festival. Leaders of Shan civilians, Kachin Hills, Chin Hills, Karenni and Burma including Genera Aung San were invited. However, Aung San, due to his commitment to visit Rakhine, was unable to turn up.

The event, later to be known as the First Panglong Conference, was held, 20-28 March 1946. The program was filled with political meetings and political speeches. Speakers included U Nu and U Saw. Shans and Kachins also held separate meetings to discuss the pros and cons of seeking joint independence with Burma. The Karenni representatives meanwhile informed the conference, being an independent country long before, they would only attend it as observers.

The first Panglong Conference, hosted by the Shan princes, was considered a success, having achieved mutual understanding and fellowship.

The Aung San-Attlee Agreement

In December 1946, a delegation led by General Aung San was invited to London by the British government to discuss the future of Burma. The Burmese delegation's proposal was for the Frontier Areas to be granted independence jointly with Burma. In response to this, the SSSC sent a telegram (on 30 December 1946) to the British government stating that the delegation had “no mandate to speak on behalf of the Frontier Areas.”

The outcome was Paragraph #8 in the Aung San-Attlee Agreement, signed on 27 January 1947, which among others contained two specific points:

- “Unification between the Frontier Areas and Ministerial Burma with the free consent of the inhabitants of those area”
- “The form of association with the Government of Burma which they consider acceptable”

That was how General Aung San came to be at the Panglong Conference to seek the consent of Chin, Kachin and Shan and was able to sign the historic Panglong Agreement on 12 February 1947.

Kachin representatives' meeting

The “Second” Panglong Conference (1947)

On their way to the (second) Panglong Conference, the Kachin representatives met in Namphakka village, Kutkhai township, on 1 February 1947 and reached the following decisions:

1. Kachin to obtain independence along with the Burmese.
2. To establish a Kachin National State in accordance with the clear wishes of all the Kachin nationals to form an independent separate Kachin State.
3. The Kachin independent State should comprise the Bhamo and Myitkyina Districts, Kachin Hill Areas and the plains area to the north of Katha town, including the areas in the plains.

4. With a system acceptable so both the Burmese and Kachins, the boundaries of the above-mentioned separate Kachin State should be demarcated immediately.
5. To enable the Kachin people to obtain at once the present Rights and Privileges received by the Burmese now, and to take over the Kachin administration, Rights and Powers from the hands of His Excellency the Governor after the demarcation of the boundaries have been completed, the present Interim Government of Burma should have a Kachin Minister, unanimously elected by the Kachin nationals or to have one by other means.
 - (a) The said Kachin Minister shall act as the Minister for Home Affairs of the Separate Kachin State.
 - (b) He shall take part in the affairs concerning Foreign (Relations) and Finance.
 - (c) To appoint a Kachin as adviser in the Defence Department
6. The Separate Kachin State as well as the Separate Shan State to participate at once in the Constituent Assembly, to which all the indigenous races of Burma could join, for the immediate attainment of independence of the whole of Burma.
7. When all the indigenous races of Burma become independent by means of the above-mentioned method, an Independent Federal Government of Burma including the Independent Separate Kachin State shall be formed.
 - (a) Exception. Whether or not the Separate Kachin State should join the said Federation should be decided only by the people from that Separate State.
 - (b) After the formation of the Federation, the Kachins shall have the right to secede from the said Federation at their will and pleasure without any obstruction if they so desire.

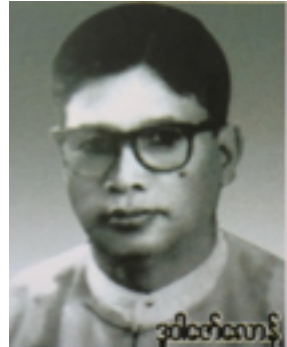
8. The Central Government of Burma shall give such financial aid as required for the rehabilitation and development of the Kachin State.
9. It is aimed to also get the consent of all other peoples of Frontier Areas to the above unanimous decision of the Kachin nationals.

Sama Duwa Sinwa Nawng

Duwa Zau Rip

Duwa Zau Lawn

Chapter Two

The Panglong Agreement

a. The Agreement (Burmese translation)

(က) ပင်လုံစာချုပ် (မြန်မာဘာသာပြန်)

မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီမှ အဖွဲ့ဝင်အချို့၊ စစ်ဖများ အားလုံးနှင့် [ပြည်ထောင်စု] ရှမ်းပြည်၊ ကချင်တောင်တန်းဒေသများနှင့် ချင်း တောင်တန်းဒေသများမှ ကိုယ်စားလှယ်များတို့ တက်ရောက်ကြသော ပင်လုံမြို့ တွင် ကျင်းပသည့် ညီလာခံကြီး တရပ်တွင် -

ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များသည် ကြားဖြတ်မြန်မာအစိုးရနှင့် ချက်ခြင်း ပူးပေါင်းခြင်းအားဖြင့် ရှမ်း၊ ကချင်နှင့် ချင်း တို့သည် လွတ်လပ်ရေးကို ပိုမို၍ လျင်မြန်စွာ ရရှိလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်နှင့်အညီ -

ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များက ကန့်ကွက်သူမရှိဘဲ အောက်ပါအတိုင်း သဘော တူညီ ကြလေသည်။

- ၁။ တောင်တန်းသားများစည်းလုံးညီညွတ်ရေးအဖွဲ့ (တ-စ-ည-ဖ) ကိုယ်စား လှယ်များ၏အကြံပြုထောက်ခံချက်အရ တောင်တန်းသားများ၏ ကိုယ်စား လှယ်တဦးကို ဘုရင်ခံက ရွေးချယ်၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို တောင်တန်းဒေသများ ဆိုင်ရာ အတိုင်ပင်ခံအဖြစ် ခန့်ထားပြီး အုပ်ချုပ်ခွင့် အာဏာများကို အလားတူ အပ်နှင်းရမည်။
- ၂။ ထိုအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ဘုရင်ခံ၏အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် ဌာနလက်ကိုင် မရှိကောင်စီဝင်တဦးအဖြစ် ခန့်ထား၍ ကာကွယ်ရေးနှင့် ပြည်ပကိစ္စရပ်များ တွင် အခြေခံဥပဒေထုံးနည်းအရ အမှုဆောင်ကောင်စီ၏ အာဏာလက် အောက်သို့ ရောက်ရှိသည့်နည်းတူ တောင်တန်းဒေသများကိုလည်း အမှု ဆောင်ကောင်စီ၏ အာဏာလက်အောက်သို့ ရောက်ရှိစေရမည်။ ဤ

နည်းလမ်းများအတိုင်း တောင်တန်းဒေသဆိုင်ရာ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် အား အုပ်ချုပ်ခွင့်အာဏာကို အလားတူ ပေးအပ်ရမည်။

၃။ အဆိုပါအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ကို၎င်းနှင့်လူမျိုးချင်းမတူသောဒုတိယအတိုင်ပင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးက ကူညီစေရမည်။ ရှေးဦးစွာ ဒုတိယအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး တို့သည် ၎င်းတို့အသီးသီး သက်ဆိုင်သည့်နယ်များ၏ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်၍အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်မှာအခြားတောင်တန်းဒေသအားလုံး တို့၏ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် ထုံးနည်း ဥပဒေအရ ပူးတွဲတာဝန်ယူရသည့်မူအတိုင်း ရွက်ဆောင်စေရမည်။

၄။ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် အဖွဲ့ဝင်လူကြီးအနေဖြင့် တောင်တန်းဒေသများ၏ တဦးတည်းကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်ရမည် ဖြစ်သော်လည်း ဒုတိယအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်များသည် တောင်တန်းဒေသများ နှင့်သက်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးကြသည့်အခါအမှုဆောင်ကောင်စီ အစည်း အဝေးများတွင် တက်ရောက်နိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

၅။ အထက်တွင် သဘောတူညီသည့်အတိုင်း ဘုရင်ခံ၏အမှုဆောင်ကောင်စီကို တိုးချဲ့မည်ဖြစ်သော်လည်း၊ တောင်တန်းဒေသများ၏ နယ်တွင်းအုပ်ချုပ်ရေး တွင် ယခုခံစားနေရသော ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးကို မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို တစုံတရာ လက်လွှတ်စေရန် အဆိုပါကောင်စီက လုံးဝပြုလုပ်ခြင်းမရှိစေရ။ တောင်တန်းဒေသများအတွက် နယ်တွင်းအုပ်ချုပ်ရေးတွင် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်း ခွင့် အခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝရှိရမည်ဟု မူအားဖြင့် သဘောတူညီ ကြသည်။

၆။ ပူးပေါင်းထားပြီးသည့် မြန်မာပြည်အတွင်း သီးသန့်ကချင်ပြည်နယ်တခု နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ခြင်းနှင့်တည်ထောင်ခြင်းမေးခွန်းသည်တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော်က ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သော်လည်း ဤကဲ့သို့သီးခြား ပြည်နယ်တခု ထားရှိသင့်ကြောင်းကို သဘောတူညီကြသည်။ ဤရည်ရွယ်ချက် အထ မြောက်ရန် အလို့ငှာ ပထမခြေလှမ်းအနေဖြင့် ၁၉၃၅ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရအက်ဥပဒေအရ၊ နောက်ဆက်တွဲစာရင်းပါအပိုင်း-၂- ဒေသများကဲ့သို့ မြစ်ကြီးနားနှင့်ဗန်းမော်ခရိုင်တို့၏အုပ်ချုပ်ရေးတွင် တောင်တန်းဒေသဆိုင်ရာ

အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဒုတိယအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဆွေးနွေးတိုင်ပင်
ရမည်။

- ၇။ နယ်စပ်ဒေသများ၏ နိုင်ငံသားတို့သည် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံများတွင် အခြေခံ
များအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထားသော အခွင့်အရေးများနှင့်ရပိုင်ခွင့်များကို
ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။
- ၈။ ဤစာချုပ်တွင် သဘောတူညီကြသည့်အစီအစဉ်မှာ ပြည်ထောင်စုရှမ်းပြည်
နယ်စုတွင် ယခုအပ်နှင်းပြီးသော ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိုယ်ပိုင်
ပြဌာန်းခွင့်ကို ထိခိုက်ခြင်းမရှိစေရန်။
- ၉။ ဤစာချုပ်တွင် သဘောတူညီကြသည့်အစီအစဉ်တို့မှာ မြန်မာပြည် အခွန်
တော်ငွေများမှ ကချင်တောင်တန်းဒေသများနှင့် ချင်းတောင်တန်းဒေသ
များက ရသင့်ရထိုက်သော ဘဏ္ဍာရေး အကူအညီကို ထိခိုက်ခြင်း မရှိစေရ။
မြန်မာပြည်နှင့် ပြည်ထောင်စုရှမ်းပြည်တို့၏ ဘဏ္ဍာရေး အစီအစဉ်များ
ကဲ့သို့ ကချင်တောင်တန်းဒေသနှင့် ချင်းတောင်တန်းဒေသများတို့ အတွက်
အလားတူ အစီအစဉ်များကို ထားရှိကျင့်သုံးရန် ဖြစ်နိုင်မည် မဖြစ်နိုင်မည်ကို
ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီက၊ တောင်တန်းဒေသများ၏ အတိုင်ပင်ခံ
ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဒုတိယ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်အတူ စစ်ဆေး ကြည့်ရှုရမည်။

ရှမ်းကော်မတီ

- (ပုံ) ခွန်ပန်းစိန်၊ တောင်ပိုင်စပ်ဖလုံ
- (ပုံ) စပ်ရွှေသိုက်၊ ညောင်ရွှေစပ်ဖလုံ
- (ပုံ) စပ်ဟုံဖ၊ မြောက်သိန္နီစပ်ဖလုံ
- (ပုံ) စပ်နွံ၊ လဲချားစပ်ဖလုံ
- (ပုံ) စပ်စံထွန်း၊ မိုင်းပွန်စပ်ဖလုံ
- (ပုံ) စပ်ထွန်းအေး၊ သာမိုင်းခမ်းစပ်ဖလုံ
- (ပုံ) ဦးဖြူ၊ သထုံစပ်ဖလုံကိုယ်စားလှယ်
- (ပုံ) ခွန်ဖုံး (ကချင်ကိုယ်စားလှယ်၊
မြောက်သိန္နီ)
- (ပုံ) ဦးတင်ဇ
- (ပုံ) ဦးထွန်းမြင့်
- (ပုံ) ဦးကြာပု
- (ပုံ) ဦးခွန်စော
- (ပုံ) စပ်ရစ်ဖ
- (ပုံ) ဦးခွန်ထီး

မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

- (ပုံ) အောင်ဆန်း
- ၁၂/၂/၄၇

ကချင်ကော်မတီ

- (ပုံ) ဆမားဒူဝါ ဆင်ဝါးနောင်၊ မြစ်ကြီးနား
- (ပုံ) ဒူဝါ ဇော်ရပ်(ပ်)၊ မြစ်ကြီးနား
- (ပုံ) ဒူဝါ ဒိန်ရတန်၊ မြစ်ကြီးနား
- (ပုံ) ဇော်လ၊ ဗန်းမော်
- (ပုံ) ဒူဝါ ဇော်လ၊ ဗန်းမော်
- (ပုံ) ဒူဝါ လဗန်ဂရောင်၊ ဗန်းမော်

ချင်းကော်မတီ

- (ပုံ) ပူးလှရ်မူန်း (အေတီအမ်၊
အိုင်ဒီအက်စ်အမ်၊ ဘီအီးအမ်၊
ဖလမ်း)
- (ပုံ) ပူးသောင်ဇာပုပ် (အေတီအမ်၊
တီးတိန်)
- (ပုံ) ပူးကီးအိုမန်း
(အေတီအမ်၊ ဟားခါး)

b. Panglong agreement (English version)

THE PANGLONG AGREEMENT

Dated Panglong, the 12th.
February 1947.

THE PANGLONG AGREEMENT, 1947.

A Conference having been held at Panglong, attended by certain Members of the Executive Council of the Government of Burma, all Kachins and Representatives of the Shan States, the Kachin Hills and the Chin Hills :

The Members of the Conference, believing that freedom will be more speedily achieved by the Shans, the Kachins and the Chins by their immediate co-operation with the Interim Burmese Government :-

The Members of the Conference have accordingly, and without dissents, agreed as follows :-

1. A Representative of the Hill Peoples, selected by the Governor on the recommendation of representatives of the Supreme Council of the United Hill Peoples (SUOHMP), shall be appointed a Counsellor to the Governor to deal with the Frontier Areas.

2. The said Counsellor shall also be appointed a Member of the Governor's Executive Council, without portfolio, and the subject of Frontier Areas brought within the purview of the Executive Council by Constitutional Convention as in the case of Defence and External Affairs. The Counsellor for Frontier Areas shall be given executive authority by similar means.

3. The said Counsellor shall be assisted by two Deputy Counsellors representing areas of which he is not a member. While the two Deputy Counsellors should deal in the first instance with the affairs of their respective areas and the Counsellor with all the remaining parts of the Frontier Areas, they should by Constitutional Convention act on the principle of joint responsibility.

4. While the Counsellor, in his capacity of Member of the Executive Council, will be the only representative of the Frontier Areas on the Council, the Deputy Counsellors shall be entitled to attend meetings of the Council when subjects pertaining to the Frontier Areas are discussed.

5. Though the Governor's Executive Council will be suggested as agreed above, it will not operate in respect of the Frontier Areas in any manner which would deprive any portion of these Areas of the autonomy which it now enjoys in internal administration. Full autonomy in internal administration for the Frontier Areas is accepted in principle.

6. Though the question of demarcating and establishing a separate Kachin State within a Unified Burma is one which must be relegated for decision by the Constituent Assembly, it is agreed that such a State is desirable. As a first step towards this end, the Counsellor for Frontier Areas and the Deputy Counsellors shall be consulted in the administration of such areas in the Myittha and the Shan Districts as are Part II Scheduled Areas under the Government of Burma Act of 1936.

7. Citizens of the Frontier Areas shall enjoy rights and privileges which are regarded as fundamental in democratic countries.

8. The arrangements accepted in this Agreement are without prejudice to the financial autonomy now vested in the Federated Shan States.

9. The arrangements accepted in this Agreement are without prejudice to the financial assistance which the Kachin Hills and the Chin Hills are entitled to receive from the revenues of Burma, and the Executive Council will examine with the Frontier Areas Counsellor and Deputy Counsellors the feasibility of adopting for the Kachin Hills and the Chin Hills financial arrangements similar to those between Burma and the Federated Shan States.

Shan Committees.

[Signature]
Representative of Fawngpang State.

[Signature]
Representative of Fawngpang State.

[Signature]
Representative of North Shan State.

[Signature]
Representative of Lashio State.

[Signature]
Representative of Mong Pan State.

[Signature]
Representative of Fawngpang State.

[Signature]
Representative of Fawngpang State.

[Signature]
Representative of Fawngpang State.

[Signature]
Representative of Fawngpang State.

[Signature]
Representative of Fawngpang State.

[Signature]
Representative of Fawngpang State.

[Signature]
Representative of Fawngpang State.

Kachin Committees.

[Signature]
Representative of Kachin Hills.

[Signature]
Representative of Kachin Hills.

[Signature]
Representative of Kachin Hills.

[Signature]
Representative of Kachin Hills.

[Signature]
Representative of Kachin Hills.

[Signature]
Representative of Kachin Hills.

[Signature]
Representative of Kachin Hills.

[Signature]
Representative of Kachin Hills.

[Signature]
Representative of Kachin Hills.

[Signature]
Representative of Kachin Hills.

[Signature]
Representative of Kachin Hills.

[Signature]
Representative of Kachin Hills.

Burmese Government.

[Signature]
Representative of Burmese Government.

[Signature]
Representative of Burmese Government.

[Signature]
Representative of Burmese Government.

[Signature]
Representative of Burmese Government.

[Signature]
Representative of Burmese Government.

[Signature]
Representative of Burmese Government.

[Signature]
Representative of Burmese Government.

[Signature]
Representative of Burmese Government.

[Signature]
Representative of Burmese Government.

[Signature]
Representative of Burmese Government.

[Signature]
Representative of Burmese Government.

[Signature]
Representative of Burmese Government.

Chin Committee.

[Signature]
Representative of Chin Hills.

[Signature]
Representative of Chin Hills.

[Signature]
Representative of Chin Hills.

[Signature]
Representative of Chin Hills.

c. The Panglong Agreement (Shan version)

ပင်လုံ၊ လိုက်နာမပြုရန်၊ ၁၉၄၇-ခုနှစ်။

ထာချုပ်ပင်လိုင်-၁၉၄၇။

တစ်ခုမှ လုံးဝပေါ်ထွက်နေခြင်းမရှိဘဲ၊ အတိအကျသိရှိရန်-အထူးတရားရှိသည်။ သို့သော် အထူးတရားကိုသာ သိရှိရန်မဟုတ်ဘဲ၊

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

THE PANGLONG AGREEMENT 1947

Dated: Panglong the 12th February 1947

A Conference having been held at Panglong, attended by certain Members of the Executive Council of the Governor of Burma, all Saohpas and representatives of the Shan State, the Kachin Hills and the Chin Hills:

The Members of the Conference, believing that freedom will be more speedily achieved by the Shan, the Kachin and the Chin by their immediate co-operation with the Interim Burmese Government:

The Members of the Conference have accordingly, and without dissentients, agreed as follows:-

1. A Representative of the Hill Peoples, selected by the Governor on the recommendation of representatives of the Supreme Council of the United Hill Peoples (SCOUHP), shall be appointed a Counsellor to the Governor to deal with the Frontier Areas.
2. The said Counsellor shall also be appointed a Member of the Governor's Executive Council, without portfolio and the subject of Frontier Areas brought within the purview of the Executive Council by Constitutional Convention as in the case of Defense and External Affairs. The Counsellor for Frontier Areas shall be given executive authority by similar means.
3. The said Counsellor shall be assisted by two Deputy Counsellors representing the races of which he is not a member. While the two Deputy Counsellors should deal in the first instance with the affairs of their respective areas and the Counsellor with all the remaining parts of the Frontier Areas, they should on Constitutional Convention act on the principle of joint responsibility.
4. While the Counsellor, in his capacity as a Member of Executive Council, will be the only representative of the Frontier Areas on the Council, the Deputy Counsellor shall be entitled to attend meetings of the Council when subjects pertaining to the Frontier Areas are discussed.
5. Though the Governor's Executive Council will be augmented as agreed above, it will not operate in respect of Frontier Areas in a manner which would deprive any portion of those Areas of the autonomy

which it now enjoys in internal administration. Full autonomy in internal administration for the Frontier Areas is accepted in principle.

6. Though the question of demarcating and establishing a separate Kachin State within a United Burma is one which must be relegated for decision by the Constituent Assembly, it is agreed that such a State is desirable. As a first step towards this end, the Counsellor for Frontier Areas and the Deputy Counsellors shall be consulted in the administration of such areas in the Myitkyina and the Bhamo Districts as are Part II Schedules Areas under the Government of Burma Act of 1935.
7. Citizens of Frontier Areas shall enjoy rights and privileges which are regarded as fundamental in democratic countries.
8. The arrangements accepted in this Agreement are without prejudice to the financial autonomy now vested in the Federated Shan States.
9. The arrangements accepted in this Agreement are without prejudice to the financial assistance which the Kachin Hills and the Chin Hills are entitled to receive from the revenues of Burma, and the Executive Council will examine with the Frontier Areas Counsellor and Deputy Counsellors the feasibility of adopting for the Kachin Hills and the Chin Hills financial arrangements similar to those between Burma and the Federated Shan States.

Shan Committee

Sd. Hkun Pan Sing, (Saohpalong of Tawngpeng State)
 Sd. S. S. Thaike (Saohpalong of Yawngghwe State)
 Sd. Sao Hom Hpa (Saohpalong of North Hsenwi Sate)
 Sd. Sao Num (Saohpalong of Laihke State)
 Sd. Sao Sam Htun (Saohpalong of Mong Pawn State)
 Sd. Sao Htun E. (Saohpalong of Hsamonghkam State)
 Sd. Maung Pyu (Representative of Hsahtung Saohpalong)
 Sd. Hkun Pung
 Sd. Tin E
 Sd. Kya Bu
 Sd. Htun Myint
 Sd. Hkun Saw

Sd. Sao Yape Hpa

Sd. Hkun Htee

Kachin Committee

Sd. Sinwa Nawng, Myitkyina

Sd. Zau Rip, Myitkyina

Sd. Dinra Tang, Myitkyina

Sd. Zau La, Bhamo

Sd. Zau Lawn, Bhamo

Sd. Labang Grong, Bhamo

Chin Committee

Sd. Hlur Hmung, ATM, I.D.S.M., B.E.M., Falam

Sd. Thawng Za Khup, ATM, Tiddim

Sd. Kio Mang, ATM, Haka

Burmese Government

Sd. Aung San

12/2/47

Chapter Three

Interpreting the Panglong Agreement

1. The Panglong Agreement is a treaty made by the Federated Shan States governed by the 1922 Federated Shan States Act, the Kachin Hills governed by the 1895 Kachin Hill Tribes Regulation, and the Chin Hills governed by the 1896 Chin Hills Regulation to cooperate with the interim government of Burma led by General Aung San to speedily achieve independence and form a Union based on equal footing.

The Federated Shan States, Kachin Hills and Chin Hills that would become federal units of the soon to be formed federation would enjoy “Full autonomy” in principle.

2. They would maintain self-determination in their internal administration. This right is highlighted in the Agreement’s Clause 5.
3. The Agreement’s Clause 6 specified the Kachin Hills governed under the Kachin Hill Tribes Regulation together with Myitkyina and Bhamo districts as soon to be created Kachin State. Indeed this was one of the ineffaceable concessions in the Agreement.
4. The Agreement’s Clause 7 guarantees democracy would be the norm in the Frontier Areas that would become units of the new federation and that all ethnic peoples and citizens would enjoy “rights and privileges which are regarded as fundamental in democratic countries.”
5. The agreement’s Clause 8 and Clause 9 guarantee “financial autonomy now vested in the Federated Shan States” would not be prejudiced, and that “feasibilities of adopting for the Kachin Hills

and the Chin Hills financial arrangements similar to those between Burma and the Federated Shan States” would be explored.

General Aung San signing the Panglong Agreement

Sao Shwe Thaik of Yawngghwe signing the Panglong Agreement

Reference documents

1. Decisions arrived by the Shan-Kachin Committee on 6 February 1947, at 02:30 p.m.

The Committee is of the opinion that the freedom for the Shans and the Kachins would be achieved sooner through the cooperation with the Burmese. As such the two races would send in their respective representatives to take part in the Executive Council of the Burmese Government during the transition period, with the following conditions:

- (1) Same status, rights and privileges as enjoyed by the Burmese on democratic lines.
- (2) The Shan and the Kachin members in the Executive Council would be responsible for all their respective internal affairs and would jointly be responsible for common subjects, e.g. Defence, Foreign Affairs, Railway, Customs etc.
- (3) This Committee supported the demand of the Kachins for their desire to have a distinct separate Kachin State.
- (4) The terms of agreement as arrived at between the Burmese delegates and his Majesty's Government is not to be binding on the Shans and the Kachins.
- (5) The right to secede after attainment of freedom from Confederation with Burma if and when we choose.

Shan Committee

Sd. Hkun Pan Sing, (Saohpalong of Tawngpeng State)

Shan Committee

sd: Hkun Pan Sing,

Saohpalong of Tawngpeng State.

sd: Sao Shwe Thaik,

Saophalong of Yawnghwe State.

sd: Sao Hom Hpa,

Saohpalong of North Hsenwi State.

sd: Sao Num,

Saohpalong of Laihka State.

sd: Sao Sam Htun,

Saophalong of Mong Pawn State.

sd: Sao Htun E,

Saophalong of Hsamonghkam State.

sd: Hkun Pung

sd: Tin E

sd: Htun Myint

Kachin Committee

sd. Sinwa Nawng,

Myitkyina

sd: Zau Rip,

Myitkyina.

sd: Dinra Tang,

Myitkyina.

sd: Zau La, Bhamo.

sd: Zau Lawn, Bhamo.

sd: Labang Grong, Bhamo.

The new monument commemorating the “Mainland and Hill Regions Unification Treaty” in Panglong today

Original monument erected in commemoration of “Hill Regions and Mainland
Unification Treaty” in Panglong

2. Decision arrived at by the combined Shan-Kachin-Chin Committee on 7 February 1947, at 09:00 a.m.

The Chin delegation having arrived on the night of the 6th February 1947 was welcomed to the meeting. It consisted of:

- (1) U Hlur Hmung, ATM, I.D.S.M., Falam, Chin Hills.
- (2) U Thawng Za Hkup, ATM, Tiddim, Chin Hills.
- (3) U Kio Mang, ATM, Haka, Chin Hills.

1. The terms of the decision arrived at yesterday by the Shan representatives and the Kachin Delegation at their meeting at 2.30 P.M. was duly ready out and explained to the Chin delegates who approved of the decisions and subscribed to the same with the following additions which were unanimously approved by all.

- (a) All rights and privileges as regards Central Revenue enjoyed by Shans shall also be extended to the Chins and Kachins on a population basis.
- (b) Any deficiency in local finance to be made good from Burma Revenues.
- (c) There shall be formed a Supreme Executive Council of the United Hill Peoples composed of representatives of Shans, Chins, and Kachins which shall have full power of decisions on all matters of policy between the Hill Peoples and the Government of Burma.

Shan Committee

- sd: Hkun Pan Sing, Saohpalong of Tawngpeng State.
- sd: S.S. Thaike, Saohpalong of Yawngghwe State.
- sd: Sao Hom Hpa, Saohpalong of North Hsenwi State.
- sd: Sao Num, Saohpalong of Laihka State.
- sd: Sao Sam Htun, Saohpalong of Mong Pawn State.
- as: Sao Htun E, Saophalong of Hsamongkam State.
- sd: Mg Pyu, Represintative of Hsahtung Saohpalong.
- sd: Hkun Pung
- sd: Tin E
- sd: Htun Myint
- sd: Kya Bu
- sd: Hkun Saw
- sd: Sao Yape Hpa
- sd: Khun Htee

Kachin Committee

- sd: Sinwa Nawng, Myitkyina.
- sd: Zau Rip, Myitkyina.
- sd: Dinra Tang, Myitkyina.
- sd: Zau La, Bhamo.
- sd: Zau Lawn, Bhamo.
- sd: Labang Grong, Bhamo.

Chin Committee

- sd:sd: Hlur Hmung, ATM, IDSM, BEM, Falam.
- sd: Thawng Za Khup, ATM, Tiddin.
- sd: Kio Mang, ATM, Haka.

3. General Aung San's response to Joint Shan-Kachin-Chin Committee decisions

On 10 February 1947, at the beginning of the day's session in Panglong, General Aung San said:

“We are against the British pushing the Frontier Areas around. We had spoken for the Frontier Areas in London, due to our desire for them to achieve equal status with Burma. The Burmese people wish to be free from British slavery. And we wish you to be free like us. I also want you to be rest assured you will not become Burmese slaves.”

He then went on to respond to the 5-point decision made by the Shan-Kachin-Chin Committee.

On Point 1: Same status, rights and privileges as enjoyed by the Burmese on democratic lines

I guarantee that after independence, there shall be no discrimination in status and that the peoples of the Frontier Areas shall enjoy equal rights with the people of Burma (Huge applause followed)

On Point 2: Shan, Kachin and Chin shall be responsible for their respective internal affairs and jointly be responsible for common affairs such as defense, foreign affairs, among others

I accept this on principle. I find nothing more to add on this.

On Point 3: A separate Kachin State

I don't believe a separate Kachin State is viable without the inclusion of Myitkyina, Bhamo and the Katha flatlands.

I have no mandate for this. But I support the demand in principle and will propose it to the AFPFL (Anti-Fascist People's Freedom League which Aung San is the head) convention to be held in a few weeks (Huge applause followed)

On Point 4: Terms of the Aung San-Attlee Agreement should not be binding to the Shan, Kachin and Chin

Since it has no bearing on what we are discussing here, I have nothing to say on this point.

On Point 5: The right of secession

I accept this in principle. But this conference will not be able to reach agreement on this matter, which should be presented to the Constituent Assembly to be formed soon. (The majority of the participants supported the point made by him.)

General Aung San later said: Secession is their right. But it is our job to treat them right, so they don't want to secede.

Col David Rees Williams, 1st Baron Ogmores, Chairman of Frontier Areas
Committee of Enquiry (FACE)

Footnote

1. Many latter-day non-Burman leaders consider the speech General Aung San made on 10 February 1947 to be part of the “Panglong Promises”
2. In his introduction to the Political Legacy of Aung San, Silverstein quotes The Times of Burma:

“In a report to the nation which he delivered just prior to his departure for the Second Panglong Conference, he stated that “the affairs of the Frontier Areas are the concerns of the people in those areas. If they declare they want the same rights and privileges as ourselves, they will get them.” He restated this proposition at the conference by saying, “the Hill people would be allowed to administer their own areas in any way they please and the Burmese would not interfere in the internal administration.””

(See Josef Silverstein (Ed). 1993. The Political Legacy of Aung San. Ithaca: Cornell Southeast Asia Program. P10.)

Chapter Four

The Panglong Promises

The Panglong Agreement is a treaty of unification. It outlines the promises made by the signatories: the basic political, economic, social and cultural rights to be enjoyed by the member units in the federation. They were meant to be served as guiding principles for the Union constitution to be drafted.

The report by the Frontier Areas Committee of Enquiry (FACE) which was formed in the immediate aftermath of the Panglong Conference further illustrates the method of association as recommended by the witnesses who testified before the Committee.

Furthermore, the 7-point directive moved by Gen Aung San at the Constituent Assembly first session in June 1947 summed up the form of the new nation to be established by the 4 former colonies.

Historic records pertaining to Panglong Promises

a. Supreme Council of United Hill Peoples (SCOUHP) memorandum to the Frontier Areas Committee of Enquiry (FACE)

Though the Panglong Agreement had recognized Self Determination as the basic unification principle, no details were given as to how the new nation should be formed. The Frontier Areas Committee of Enquiry (FACE), originating from the Aung San-Attlee Agreement Paragraph 8 (d) therefore was set up to explore “the best method of associating the Frontier peoples with the working out of the new constitution for Burma.”

Note

Paragraph 8 (a) and (b) refer to the need for the consent of the Frontier peoples and (c) and (d) to the need for post-Panglong follow-up.

FACE began its work in March 1947 and submitted its 24 April report to the Constituent Assembly in June of its findings and recommendations for the best “method of association.”

During the Panglong Conference, Shan, Chin and Kachin leaders had also been successful in forming the Supreme Council of United Hill Peoples (SCOUHP), regarded by some observers as “a Government rivaling that of Burma Proper.” It, on behalf of Shan, Chin and Kachin, presented the following memorandum to FACE on 21 April 1947. It was signed by Sao Shwe Thaik as President of the SCOUHP:

1. Representative members to the Constituent Assembly to be nominated by the Provincial Councils proportionately on

intellectual basis, irrespective of race, creed and religion as far as the Hill Areas are concerned.

2. To take part in the Burmese Constituent Assembly on population basis, but no decision to be effected in matters regarding a particular area without a 2/3rd majority of votes of the representatives of the Areas concerned. (Special consideration for Chins in view of divergence of language, customs and difficult means of communication.)
 - (a) Equal rights for all.
 - (b) Full internal autonomy for all representatives of Hill Areas.
 - (c) Right of secession from Burma proper at any time after attaining Freedom.
3. It is resolved that due provision shall be made in the future Burmese Constitution that no diplomatic engagements shall be undertaken or appointments made without prior reference to the Hill States.
4. In matters of common subjects e.g. Defense, etc, no decision shall be made without the proper consent of the majority of representatives of the Hill States irrespective of the Burmese votes.
5. The provision shall be made in the Constitution of the Federated Burma that any change, amendment or modification affecting the Hill States, either directly or indirectly, shall not be made without a clear majority of 2/3rd votes of the representatives of the Hill States.
6. When opinion differs as to the interpretation of the terms in the Constitution, the matter shall be referred for decision to a bench of the High Court of Judicature at Rangoon comprising of the Chief Justice and two other Justices (the Supreme Court, the appointment or selection of which judges should by convention be approved by the majority of Frontier members of the federated Government).

7. The total numbers of the Burmese members in the Federal Cabinet shall not exceed the total number of the members of the Frontier States in the said Cabinet

The memo was presented so as to enact constitutional safeguards for these principles.

b. Frontier Areas Committee of Enquiry (FACE). Summary of its constitutional recommendations

Following its hearings with witnesses from the Chin, Kachin and signatories together with others including Karen and Karennis, FACE submitted its recommendations which include, among others

- The view of the witnesses from the Federated Shan States and the Kachin Hills are strongly in favor of a federated Burma in which the Federated Shan States will form a state or unit and the Kachin Hills another.
- They desire the fullest possible autonomy for the states with the federation but agree that certain subjects of general scope should be entrusted to the federation.

Explanatory Note: The word 'autonomy' signifies the political right of a country or region to be independent and govern itself. The right covers self-determination and self-rule.

- On the evidence tendered before (the Committee), representatives from the Chin Hills do not desire to federate the Chin Hills with Burma proper but prefer an amalgamation of their area with Ministerial Burma, stipulating only there should be no interference with their tribal customs and traditions and that their chieftains should be allowed to administer their tracts as of present. However on the day after they had tendered their evidence, the witnesses

submitted a letter saying they had not understood the point correctly and that they intended to say that the Chin Hills should form a separate state within a federated Burma.

- The witnesses from Somra Tract, Thaungdut, Singkaling Hkamti and the Homalin sub division expressed categorically the view that their areas should be incorporated in Ministerial Burma and should be given the same constituency and other rights as other areas in Burma Proper.
- The representatives from the Karenni states, while stating clearly that they wished to be represented in the Constituent Assembly, did not definitely commit themselves to any views in regard to the entry of the Karenni States into a federated Burma.
- The weight of opinion among the witnesses examined by (the Committee) is that, if there should be a Burma federation, the federal organ should deal with the following subjects:
 1. External affairs
 2. Defense
 3. Post and telegraphs
 4. Communications
 5. Currency and coinage
 6. Customs
 7. Titles and honors

c. General Aung San's 7 points constitutional directive

On 6 June 1947, General Aung San moved the following basic principles in the form of directives to the Constituent Assembly which were adopted on 17 June.

The 7 constitutional principles contained in the directives were:

- (1) The Constitution shall be that of an Independent Sovereign Republic to be known as the "Union of Burma."
- (2) The Union shall comprise such units as shall be specified by the Constitution and the units so specified shall exercise such autonomy as shall be defined in the Constitution.
- (3) All powers and authority of the Independent Sovereign Republic of Burma, its Constituent Parts and Organs of Government shall be derived from the People.
- (4) The Constitution shall guarantee and secure to all the peoples of the Union, social, economic and political justice, equality of status, of opportunity and before the law; freedom of thought, expression, belief, worship, vocation, association and action, subject to the law and public morality, shall be guaranteed by the Constitution.
- (5) The Constitution shall provide adequate safeguards for minorities.
- (6) The integrity of the territory of the Independent Sovereign Republic of Burma and its Sovereign rights on land, sea and air shall be maintained according to justice and international law.
- (7) This historic land of Burma shall attain its rightful and honored place in the world, make its full and willing contribution to the advancement and welfare of mankind and affirm its devotion to the ideal of peace and friendly co-operation amongst nations founded on international justice and morality.

d. Efforts to implement the Panglong Promises

On 19-23 May 1947, the AFPFL held its convention at the Jubilee Hall to prepare a constitutional draft for the Constituent Assembly scheduled to take place in June. The draft drawn up by the convention had 14 chapters including:

- Chapter 1. Form of State
- Chapter 2. Fundamental rights
- Chapter 3. Directive principles of state policy
- Chapter 4. Union of Burma President
- Chapter 5. Union Legislature
- Chapter 6. Union Executive
- Chapter 7. Union Judiciary
- Chapter 8. Union State
- Chapter 9. Autonomous State
- Chapter 10. National Area Administrator
- Chapter 11. National minorities
- Chapter 12. Right of Secession
- Chapter 13. Amendment of the Constitution
- Chapter 14. Provisions relating to transitory period

In this case, articles and clauses pertaining to Union States are noteworthy such as:

- For the administration of Union States, there must be state constitutions compatible with the Union constitution. In those constitutions, there would be distinctive features and characteristics.
- The Governor who would be the head of the state must be elected by the state legislature.

- The Union State Legislature could legislate exclusively those matters indicated in the draft constitution, which include:

Chapter 1. Constitutional matters

Chapter 2. Finance

Chapter 3. Economic matters

Chapter 4. Security issues

Chapter 5. Communications

Chapter 6. Education

Chapter 7. Health care

Chapter 8. Local government

e. The 1947 constitution: its weaknesses

Had the country been able to establish a genuine federal union based on the principles of democracy, equality and self-determination in line with the Panglong Spirit, Panglong Principles and Panglong Promises in 1947, the present 60 year plus long war could have been avoided. It would also have been free from one party dictatorship and military rule.

However, following the assassination of General Aung San and national leaders, the drafting of the constitution had deviated from his directives. It had also ignored the Panglong Spirit, Panglong Principles and Panglong Promises. The end product was a sham Union, a dubious marriage between a federal and unitary systems.

The first weakness was the failure to vest full self-determination and political powers in the states. According the guidelines laid down by General Aung San, the states should have their own legislature, executive and judiciary. They should also have their own constitutions in order

to exercise their legislative, executive and judicial powers. However, states had not been vested with self-determination and political powers by the 1947 constitution. Instead of having their own constitutions, legal provisions for states were lumped into the Union Constitution. In the end, the states, far from being able to exercise their freedom, found themselves being deprived of the quasi autonomy they already had enjoyed under British rule.

The second weakness was the failure to set up the Upper House (Chamber of Nationalities) with equal number of representatives from each federal unit. What turned up instead was an Upper House that was similar to the Lower House (Chamber of Deputies) that was chosen population-wise.

The outcome, no wonder, was that both legislative houses were dominated by the Burman (Bamar) majority. The whole Union, as a consequence, was at the mercy of one single race.

The third weakness was the failure to jointly form a Union government as intended by Panglong. Instead, the Burmese government that governed the Burmese majority regions became the Union Government.

These weaknesses had led to the constitutional amendment movement, 1960-62, which was cut short by the military coup on 2 March 1962.

f. More efforts to implement the Panglong Promises

(1) Inter State Conference in Taunggyi

An inter-state conference was held in Taunggyi, 8-16 June 1961, for the purpose of amending the Union constitution. A total of, 330 representatives and observers had participated there:

1.	Kayah	20
2.	Mon	13
3.	Rakhine	5
4.	Karen	27
5.	Chin	5
6.	Kachin	26
7.	Shan	130
8.	Observers	104

The conference had passed 5 resolutions; one of which was the all-out support for the amendment of the charter.

Motion #1. Proposal for the formation of Inter States Unity Organization

To unitedly strive for the perpetuation of the Union of Burma, for the development of the states, and for the equality of all national minorities, the conference unanimously passes a resolution for the formation of an Inter States Unity Organization

Tabled by: U Maung Maung, Ra-Ta-Nya, Rakhine representative

Seconded by: Duwa Lawang Li, member of Chamber of Deputies, Kachin representative

Motion #2: Proposal for the version of the Union Constitution

As the existing Constitution of the Union of Burma does not contain sufficient conditions for the equality of states and national minorities, and also with the desire for the perpetuation an out of consideration for the good of the Union of Burma, it is deemed that a revision of the constitution has become necessary.

Therefore

- a. The conference unanimously agrees to endorse in principle the proposal for revising the constitution of the Union of Burma
- b. A request will be made to revise the Constitution of the Union of Burma based on the Union of Burma based on the proposal made by Shan State

Tabled by: U Chit Maung, Kayah State representative

Seconded by: U Tun Myint, Shan State representative

Nai Ngwe Thein, Mon representative

Saw Thin Sein , Karen representative

Motion #3: Proposal for the convening of a National Convention

The Conference expressed the desire that a National Convention, composed of all nationalities in the whole Union, be immediately called at an appropriate place to ensure the development and prosperity of the Union of Burma; for better and closer relationship of the peoples of the states in the Union; for consultation with one another on the question of equality of all the citizens of the Union.

Tabled by: U San Myaing, Mon representative

Seconded by: U Ba Phyu, Rakhine representative

Motion #4: Proposal to create Mon, Rakhine and Chin states

This conference passes a resolution urging the Union government to immediately create new states within the Union that meets the requirement of statehood, to fulfil the strong desire of the Mon, Rakhine and Chin Nationalities

Tabled by: U Zan Hta Sin, Kachin representative

Seconded by: U Kyaw Sein, Shan State representative

Motion #5: Proposal against foreign aggression

The conference passes a resolution denouncing the Kuomintang forces which are committing armed aggression against the Union and earnestly praises the Armed Forces that are driving out the KMT forces with might and main.

Tabled by: U Soe Maung, Shan State representative

Seconded by: U L.Aung Sein, Kayah State representative

(2) The Constitutional Amendment proposal submitted by Shan State, also known as Federal Proposal

1. The Union of Burma will be composed of the following states:

Burma State

Shan State

Kachin State

Karen State

Kayah State

Chin State

Rakhine/Arakan State

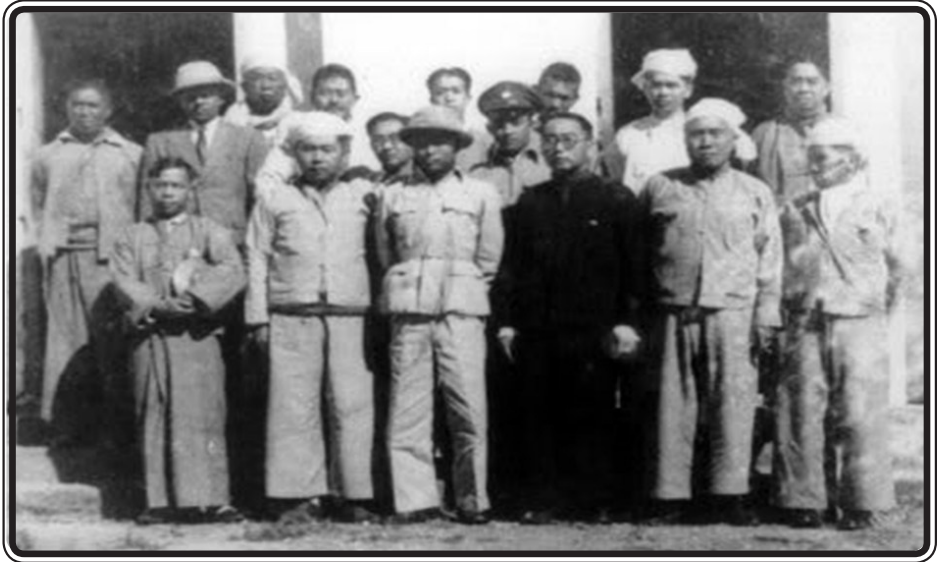
Mon State

2. All states are equal and possess all powers except those transferred to the Union. (similar to Switzerland and the United States)
3. All states have separate constitutions, separate legislatures and separate governments
4. The Union Parliament will be composed of Chamber of Deputies and Chamber of Nationalities, Election of the Chamber of Deputies will be passed on population basis and each state will send an equal number of representatives to the Chamber of Nationalities. The two houses have equal powers.
5. Union government and President shall be elected by the joint session of the two Houses. The cabinet will be similar to that of Switzerland. However, the government of the Union of Burma will be accountable to the Union Parliament. All cabinet members must also be members of parliament.
6. The following departments shall be vested in the Union government:
 - (a) Foreign relations
 - (b) Union defense
 - (c) Union finance
 - (d) Currency and coinage
 - (e) Post and telegraph
 - (f) Rail, Air, and Water transport
 - (g) Union Judiciary
 - (h) Collection of Custom, duties at seaports

There shall be no state ministries in the Union government.

7. All states will have complete autonomy. No other state or Union must interfere in the internal affairs of one state. The Chief of Executive of each state shall be called state president.
8. All states have the right to secede from the Union

9. The Union Parliament, like Switzerland, will consider whether or not there should be standing armed forces.

General Aung San (Center) at Yawnghwe Palace, after the Panglong Conference: Others in the front row are Hsamongkham, Mongpaw, Yawnghwe and Pangmi

Chapter Five

Defining Panglong Spirit: Historic speeches pertaining to the Panglong Spirit, and Panglong Promises

The Panglong Spirit is the desire to comply with and implement the agreement signed in Panglong on 12 February 1947, together with related documents and speeches circulated and made by our founding fathers, including Aung San-Atlee Agreement Paragraph 8, memorandum by the Supreme Council of Hill Peoples (SCOUHP) and promises and vows exchanged between them.

Additionally, the main purpose of concluding the Panglong Agreement was to form a Union on the basis of equality, where all member units singly manage their internal affairs and collectively manage their common affairs.

General Aung San seen with representatives at Kachin National Conference (1946)

This is an integral part of the Panglong Spirit.

1. General Aung San's response to Kachin National Conferences' position

On 28 November-3 December 1946, a Kachin national conference led by Duwas and participated by 5,000 people was held during the Manau festival in Myitkyina. The key decision taken by the conference was to struggle for independence jointly with Burma and establish a Kachin republic. Sama Duwa Sinwa Nawng was then delegated to meet General Aung San whose visit coincided with the conference.

The two met at a special retreat in the Kachin Rifles post on 28 November. Upon hearing the conference decision, Aung San reportedly said:

I'm proud to learn you are going to struggle for independence jointly with Burma. At the same time, I believe that forming a union of equals with Burma will bring more benefits to both than setting up a separate Kachin republic.

The Sama Duwa's reply was as follows: "Joining you, the Kachins will become minorities. We are naturally concerned that we may be bullied by the Burman majority. Could the general therefore take responsibility for the AFPFL?"

Aung San: "I will take full responsibility. If I cannot convince the AFPFL, I'm ready to terminate my membership in it and actively participate in the Kachin struggle for a separate republic."

This was how General Aung San, with his outrightness, had won the trust and respect from the Kachin leaders.

2. General Aung San's speech delivered at the Dhammayone Hall, Loikaw

23 December 1946, during the Karen New Year Festival

General Aung San addressing the 1947 Panglong Conference

What the Karennis get from the British cannot be considered as full independence. In contrast, what Burma will be getting is full independence. If the Karenni will join the federation to be formed as a unit, it will have full autonomy. There shall be no interference by Burma in your internal affairs. The Karenni people shall have full self-determination in running their own affairs.

In response, the Karenni leaders informed him: "The first thing to do is the achievement of independence for Burma. After the new constitution has been drawn, we will ask the Karenni people whether or not they should join the Union."

3. General Aung San's speech delivered at the Panglong Conference

On 10 February 1947, at the beginning of the day's session in Panglong, General Aung San said:

"We are against the British pushing the Frontier Areas around. We had spoken for the Frontier Areas in London, due to our desire for them to achieve equal status with Burma. The Burmese people wish to be free from British slavery. And we wish you to be free like us. I also want you to be rest assured you will not become Burmese slaves."

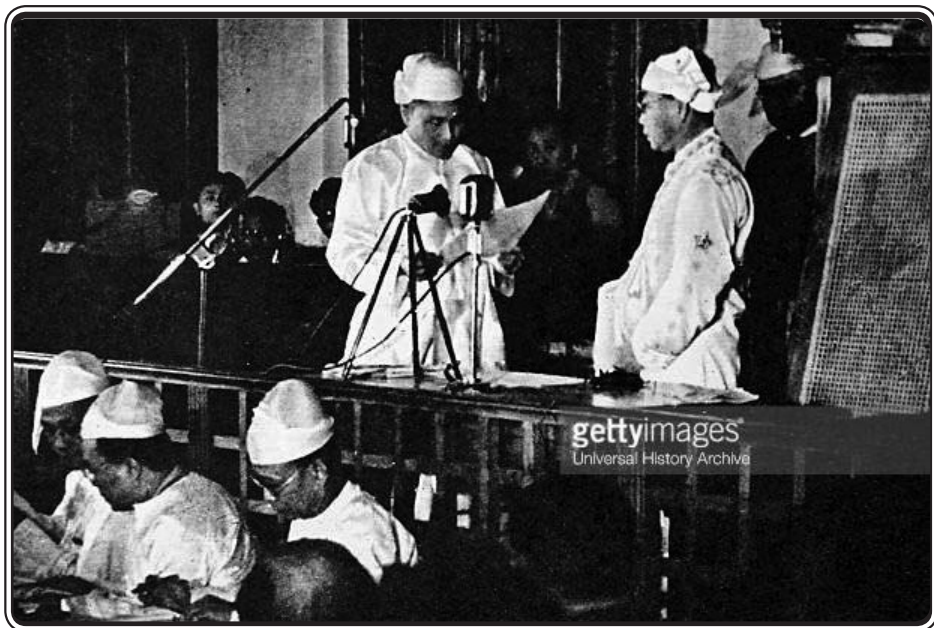
4. General Aung San's speech delivered at the Constituent Assembly

From the first Session, 16 June 1947 (exerpt)

"There is no cause for the peoples of the Frontier Areas to harbor any misgivings. We have made agreements with you and we have accepted the recommendations made by the Frontier Areas Committee of Enquiry (FACE). It means we will not only be abiding by the letter of agreement but also by the spirit of agreement. We will not go back on our agreements like the colonialists have done. I want to tell those who are entertaining doubts on us that they are insulting our sense of honor, sense of self-respect and sense of pride. We would like you to understand that the Burman majority will not use questionable means to force you to agree to anything we want."

5. Yawnghwe Prince Sao Shwe Thaike's speech delivered at the constituent Assembly

Delivered on 13 June 1947, while submitting a motion to elect U Nu as the Speaker

Sao Shwe Thaike of Yawnghwe with U Nu seen at Constituent Assembly's First Session

“Due to the desire to be free from the British colonialism, we have joined hands with Burma Proper. But we also remember things that had happened in the past and cannot help thinking that the Burmese are superior to us both in number and intellect. Who can tell they won't try to act like oppressors on us small nationalities some day?”

(To which Thakin Mya of Tharawaddy responded by saying: “We won't let that happen.”)

“I don’t think anyone could blame us for worrying that someday our cherished principles like equality, self-determination, and right of secession may be violated. So we are looking to Thakin Nu, who has the reputation of standing for the weak, to gallantly protect us if such unwanted things happen. (Applause)

Our wish is plain and simple. We want to be free from slavery by the British. And to be free we should join hands with Burma. That is why we are here at this Assembly. (Applause)

At the same time, we don’t wish to change hands from being British slaves to becoming Burmese slaves. (Laughter and applause) I hereby promise loud and clear that, for the purpose of mutual freedom, prosperity and equality, we are at all times ready to cooperate and work together.” (Applause)

This was the Panglong Spirit as expressed by the Yawnghwe prince.

Afterword

In order to implement the Panglong Agreement, the Frontier Areas Committee of Enquiry (FACE) was formed to explore the best method of association among the 'Frontier peoples' as the country's non-Burmans were known. Sadly, the 1947 constitution was not able to speak for the principles of Panglong. Nor was it able to reflect on the recommendations by FACE. Then Gen Aung San was assassinated and things changed from bad to worse.

The Frontier peoples, far from giving up, tried to review the Panglong Agreement, Panglong Promises and Panglong essence by holding an Interstate Conference in June 1961, where the Interstate Unity Organization was formed and the Federal Proposal was adopted to change the 1947 constitution into a genuine federal charter.

A federal seminar was then convened in Rangoon on 25 February 1962 to discuss the Federal Proposal. Their effort came to naught when General Ne Win seized power by force of arms on 2 March. The ethnic nationalities, deprived of peaceful ways to implement Panglong, were finally forced to resort to armed struggle.

To end this 60 plus year war and conflict, there is only one way: By establishing a federal union that General Aung San and his ethnic nationalities colleagues had envisioned and worked for.

We therefore reiterate that the country's long drawn out war and the people's long-standing sufferings may come to their long-deserved end only when the Panglong Spirit, Panglong Promises and Panglong Agreement are brought back from their long-dusty shelves.

ကျမ်းကိုးစာရင်း

Bibliography

- ၁။ မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းမှန်ပြုစုရေးအဖွဲ့ - တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအရေးနှင့် ၁၉၄၇ ခုနှစ် အခြေခံဥပဒေ(ပ-ဒုတွဲ)
- ၂။ ဦးဖေခင် - ကိုယ်တွေပင်လုံ
- ၃။ ရှမ်းပြည်နယ်အစိုးရ- ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ရေး စာတမ်း (၂၅-၂-၆၁)
- ၄။ ဦးထွန်းမြင့် (တောင်ကြီး)- ရှမ်းပြည်နယ်နာချက်များ
- ၅။ ဦးရွှေအုံး- တတိယပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်သို့ (ဘယ်တော့ ဘယ်ကြောင့် ဘယ်လို)
- ၆။ ဦးရွှေအုံး- ကိုယ်တိုင်ရေးကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ
- ၇။ ခွန်းမတ်ရ်ကိုဘန်- ပင်လုံစာချုပ်ရှင်းတမ်း (လက်စွဲစာအုပ်)
- ၈။ လွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံအတွက်နိုင်ငံဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ (ဖဆပလ ပဏာမညီလာခံ)
- ၉။ The 1947 Constitution and the Nationalities” Volume 1&2 by Universities Historical Research Center)
- ၁၀။ The Moon Princess: Momerries of the Shan Stae by Sao Sanda (2008)
- ၁၁။ Report of the Frontier Areas Committee of Enquiry, 1947
- ၁၂။ The Political Legacy of Aung San, by Josef Silverstein, Cornell, Southeast Asia Program

At the Statue of General Aung San

Aung San: Hey, why are you picking my pockets?

Shan-1: We just want to know whether the Panglong Agreement had gone away with you!

Shan-2: Search thoroughly!

(From Shan State Students magazine, 1960, Rangoon University)

